

ORIGINAL RESEARCH PAPER

Analyzing and Assessing the Elements of Urban Development Strategy in Small Cities; A Case Study of Galougah, Mazandaran

Ali Hosseini^{1*} , Mohammad Hossein Mohammadi², Zahra Kabiri², Ramin Zarbi Kenari²

¹ Associate Professor, Department of Human Geography, University of Tehran, Tehran, Iran.

² M.S. in Geography and urban planning, Department of Human Geography, University of Tehran, Tehran, Iran.

ARTICLE INFO

Article History:

Received	2021/04/10
Revised	2021/07/17
Accepted	2021/10/17
Available Online	2022/12/31

Keywords:

City Development Strategy
Livability
Urban Governance
Financial Resource
Competitiveness
Galougah City

Use your device to scan
and read the article online

Number of References

58

Number of Figures

2

Number of Tables

8

Extended ABSTRACT

BACKGROUND AND OBJECTIVES: A city's long-term future vision is created through the process of creating an urban development strategy, upon which executive plans are created. The main objective of urban development strategy is to increase economic competitiveness, but it also addresses issues related to the environment, finances, infrastructure, urban design, and poverty alleviation. The aim of this research is to analyze and evaluate various aspects of the development strategy in Galougah city in order to gain a better understanding of the situation there. The study outlines the comprehensive urban plan that was implemented in 2010, as well as a detailed tourism plan for the Galougah Sea that was developed in 2003. However, the city's master plan has failed to effectively guide urban development and meet the needs of the current population. The planning process does not involve the urban beneficiaries, and they lack knowledge about how decision-makers make decisions regarding urban challenges. Urban challenges, such as services, environmental problems like the urban sewage system, specific problems of inefficient urban fabrics, and physical problems like the transportation network, sidewalks, and road network lighting, have not been properly identified due to a lack of awareness and effective two-way communication between various city managers. To support this research, the implementation of an urban development strategy plan in Galougah city can be beneficial. This is due to the fact that the issues with urban management not only affect the city but also impact other urban stakeholders, such as the economy, sustainable urban employment, and seasonal migrations. By considering these issues, along with the structural limitations of traditional plans and the distinct conditions of Galougah city, an urban development strategy plan could provide a more comprehensive approach to addressing the city's challenges.

METHODS: This research is both descriptive and analytical in nature and aims to be practical. The data was collected through surveys and documentary methods. The researcher developed a questionnaire using a five-point Likert scale as the research tool. The statistical population of this study includes experts in urban issues and residents of Galougah city. In order to gather information, documentary, library, and survey methods were employed. Before being distributed to the statistical population, the prepared questionnaire underwent content validity by being tested with individuals who had opinions on this issue, which helped to ensure its dependability. Cochran's methodology was followed and employed by a simple random sampling technique to distribute 355 questionnaires to heads-of-household, ensuring that they were representative of the city. A random selection technique was used for each questionnaire. A snowball sampling approach was used to identify a group of specialists, and ultimately, 22 experts were included in the study. To analyze the data, descriptive analysis techniques such as frequency percentage, mean, standard deviation, and variance were employed. Inferential tests in SPSS, including the one-sample t-test, independent t-test, one-way analysis of variance (ANOVA), LSD post hoc test, and Pearson correlation, were also used.

FINDINGS: The results of this study demonstrate that Galougah is dealing with issues, all of which have resulted in a decline in the city's quality of urban life. The mandatory components of the urban development strategy can be strengthened in order to improve

Extended ABSTRACT

the city's livability. According to the statistical tests conducted, the research findings showed that the relevant indicators for the residents and experts of Galougah City are below average. The dimension of urban livability was found to be weaker than other dimensions among the average indicators for residents, while the dimension of urban competitiveness ranked second. The following scenario involves urban governance and banking. Urban specialists assess these dimensions in the same context. The statistically significant difference observed between the two study groups' viewpoints is due to the lower average of the analyzed dimensions by the experts, despite their alignment with the residents' perspectives. This is because experts are more involved in practical and unbiased city issues, such as competition and government, which may have influenced their evaluations.

CONCLUSION: According to the test results, Galougah City is not in an acceptable state for city development strategies, and there is a greater need than ever to prepare and implement the city development plan. Due to the poor and intolerable situation in Galougah city, improving and applying livability approaches appears important. The study of sustainable development goals in cities is based on governance, and proper observance and use of indicators can increase public confidence in institutions of urban management. The assessment and analysis conducted in this research can serve as the framework for assessing various concerns for the mentioned program. In general, the results of this research demonstrate the importance of developing an urban development strategy plan. The research results have the potential to improve our understanding of various challenges faced by citizens and urban management. These findings can be used by managers, planners, and policymakers to develop a city development strategy plan that addresses the city's current situation and helps to solve its problems in a logical manner.

HIGHLIGHTS:

- The livability and competitiveness are low in relation to the studied case.
- It is necessary to prepare and implement the city development plan for small cities in order to improve the quality of life, governance, efficient and correct financial resource management, and competitiveness.

ACKNOWLEDGMENTS:

This research did not receive any specific grant from funding agencies in the public, commercial, or not-forprofit sectors.

CONFLICT OF INTEREST:

The authors declared no conflicts of interest.

COPYRIGHTS

Copyright for this article is retained by the author(s), with publication rights granted to the Journal of Iranian Architecture & Urbanism (JIAU). This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution (CC BY 4.0), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, as long as the original authors and source are cited. No permission is required from the authors or the publishers.

<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

HOW TO CITE THIS ARTICLE

Hosseini, A.; Mohammadi, M.H.; Kabiri, Z.; Zarbi Kenari, R., (2022). Analyzing and Assessing the Elements of Urban Development Strategy in Small Cities: A Case Study of Galougah, Mazandaran. *Journal of Iranian Architecture & Urbanism.*, 13(2): 111-129.

 <https://doi.org/10.30475/isau.2022.280499.1682>

 https://www.isau.ir/article_167161.html

تحلیل و ارزیابی مولفه‌های راهبرد توسعه شهر در شهرهای کوچک؛

مورد مطالعه شهر گلوگاه، مازندران

علی حسینی^{۱*}، محمدحسین محمدی^۲، زهرا کبیری^۲، رامین ضربی کناری^۲

۱. دانشیار، گروه جغرافیای انسانی، دانشکده جغرافیا، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

۲. کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، گروه جغرافیای انسانی، دانشکده جغرافیا، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

چکیده

مشخصات مقاله

طرح‌های جامع شهری به‌دلیل مسائلی همچون بلندپروازانه بودن، عدم ملاحظه امکانات واقعی، عدم انعطاف‌پذیری، عدم مشارکت شهروندی، کم‌رنگ بودن نقش هدایت‌کنندگی و نقش بازدارندگی ناکارآمدی خود را در برنامه‌ریزی و مدیریت شهری نشان دادند. راهبرد توسعه شهر به عنوان یک برنامه کل‌نگر و یک فرآیند عمل‌گرا به شهرها کمک می‌کند تا رویکرد راهبردی و دیدگاه بلندمدت را در برنامه‌ریزی شهری ادغام و تلاش می‌کند رشد عادلانه در شهر را ارتقاء دهد تا کیفیت زندگی برای همه شهروندان بهبود یابد. در شهر گلوگاه علاوه بر مسائل اعم مذکور مسائل دیگری از جمله مدیریت شهری، دسترسی به خدمات شهری، کیفیت فضاهای کالبدی و محیط زیستی مشاهده می‌شود. بنابراین هدف این تحقیق، تحلیل و ارزیابی مولفه‌های راهبرد توسعه در این شهر می‌باشد تا درک بهتری از وضعیت شهر ایجاد شود. برای این منظور ابعاد راهبرد توسعه شهر شامل زیست‌پذیری، حکمروایی، بانکی بودن و رقابت‌پذیری مورد سنجش قرار گرفت. پژوهش حاضر از نوع توصیفی-تحلیلی و گردآوری اطلاعات به‌صورت اسنادی و پیمایشی و از طریق مشاهده و توزیع پرسش‌نامه بین دو جامعه شهروندان و کارشناسان مختلف شهری صورت گرفت. برای ارزیابی ابعاد راهبرد توسعه شهر، از آمار توصیفی و استنباطی شامل تی تک‌نمونه‌ای، تی مستقل، تحلیل واریانس یک‌طرفه و همبستگی استفاده شد. یافته‌های پژوهش نشان داد که شهر گلوگاه با چالش‌هایی مواجه است که اینها همه منجر به کاهش کیفیت زندگی شهری در آن شده است. در این میان میانگین شاخص‌ها برای ساکنین، شاخص زیست‌پذیری شهری ضعیف‌تر از سایر شاخص‌ها می‌باشد و بعد از آن شاخص رقابت‌پذیری شهری قرار دارد. شاخص حکمروایی شهری و بانکی بودن در مرتبه بعدی قرار می‌گیرند. همچنین نتایج همبستگی روابط متوسط تا ضعیفی را بین ابعاد نشان می‌دهد. به‌طور کلی ارزیابی از ابعاد راهبرد توسعه شهر در شهر گلوگاه از دید کارشناسان و از دید شهروندان با میزان کمتر از میانگین استاندارد در حد پایین قرار دارد که نشان‌دهنده وضعیت نه چندان مطلوب از نگاه این دو گروه می‌باشد. این تحقیق وضعیت شاخص‌های موجب قبل از تهیه برنامه راهبرد توسعه شهر را برای درک بهتر وضعیت شهر نشان می‌دهد و همچنین تهیه و اجرای این برنامه را برای این شهر ضروری می‌داند تا در راستای آن موجب پایداری شهری گردد.

تاریخ ارسال ۱۴۰۰/۰۱/۲۱
تاریخ بازنگری ۱۴۰۰/۰۴/۲۶
تاریخ پذیرش ۱۴۰۰/۰۷/۲۵
تاریخ انتشار آنلاین ۱۴۰۱/۱۰/۱۰

واژگان کلیدی

راهبرد توسعه شهر
زیست‌پذیری
حکمروایی
بانکی بودن
رقابت‌پذیری شهری
شهر گلوگاه

نکات شاخص

- توان زیست‌پذیری و رقابت‌پذیری شهری در ارتباط با مورد مطالعه بررسی شده پایین می‌باشد.
- تهیه و اجرای طرح توسعه شهر برای شهرهای کوچک در جهت ارتقا کیفیت زندگی، حکمروایی مطلوب، مدیریت مالی کارآمد و درست و رقابت‌پذیر کردن آنها ضروری است.

نحوه ارجاع به مقاله

حسینی، علی؛ محمدی، محمدحسین؛ کبیری، زهرا و ضربی کناری، رامین. (۱۴۰۱). تحلیل و ارزیابی مولفه‌های راهبرد توسعه شهر در شهرهای کوچک؛ مورد مطالعه شهر گلوگاه، مازندران، نشریه علمی معماری و شهرسازی/ایران، ۱۳(۲)، ۱۱۱-۱۲۹.

* نویسنده مسئول

تلفن: ۰۰۹۸۹۱۲۵۴۹۰۱۹۶

پست الکترونیک: a.hosseini@ut.ac.ir

مقدمه

می‌دهد. راهبرد توسعه شهر فرآیندی مشارکتی است که همه ذی‌نفعان و بهره‌وران شهری از همه اجزای جامعه را در بر می‌گیرد (Gholami et al., 2019: 1241). راهبرد توسعه شهر ابتدا بر توسعه راهبردی و سپس اجرا و پایداری ابتکارات با ادغام موضوعات مربوط به عملکرد و نگهداری در کل فرآیند تمرکز دارد. در این محیط جهانی بسیار ناپایدار، این شیوه توسعه یک فرآیند و ابزاری برای کمک به دولت‌های محلی و شرکای توسعه آنها در ایجاد انعطاف‌پذیری و پایه و اساس رشد اقتصادی، اجتماعات منسجم‌تر و بهبود محیط زندگی است (Cities Alliance, 2017: 7). در واقع شهرها را برای بازتعریف مسائل و مشکلات بر مبنای، چشم‌اندازها، اولویت‌بندی برنامه‌ها، پروژه‌ها، اقدامات و تعیین منابع راهنمایی می‌کند (Shali & Tavakolinia, 2015: 122). اهداف آن شامل مشارکت ترکیبی همه اجزای تاثیرگذار در جامعه برای رسیدن به چشم‌انداز بلندمدت یکپارچه شهر، تثبیت یک راهبرد رشد، به توافق رسیدن در مورد اولویت‌های مشکلات اداری و شناسایی طرح‌های اجرایی کوتاه مدت همراه با پایداری شهرها است (World Bank, 2002: 34). اگرچه CDS هر شهر منحصر به فرد است اما تجربه نشان داده است که تقریباً همه شهرهای موفق به پنج موضوع شامل معیشت، کیفیت محیط و ارائه خدمات و بهره‌وری انرژی، شکل و زیرساخت فضایی، منابع مالی و حکمرانی می‌پردازند (Cities Alliance, 2020).

این نوع راهبرد از توسعه در شهر دارای ابعادی از جمله زیست‌پذیری^۱، حکمروایی شهری^۲، رقابت‌پذیری^۳ و بانکی بودن^۴ می‌باشد که اساساً از اواخر قرن بیستم مورد توجه قرار گرفته است. زیرا فضاهای شهری دچار مسائلی چون کیفیت پایین محیط و غیره شده بودند. از آن زمان تا کنون، موج گسترده شهرنشینی و مشکلات آن همواره به‌طور فزاینده بر اهمیت زیست‌پذیری افزوده و چشم پوشی از آن دشوار و غیر ممکن کرده است (Soleimani Mehrenjani et al., 2016: 28). زیست‌پذیری زیر مجموعه‌ای از پایداری^۵ است که به‌طور مستقیم زندگی مردم را در دسترسی به شغل و فرصت‌های اقتصادی، مسکن بادوام (پایدار در برابر بلایای طبیعی)، تهیه آب آشامیدنی، برق، فناوری اطلاعات و ارتباطات، مدارس با کیفیت، خدمات بهداشتی قابل اعتماد و غیره را تحت تاثیر قرار می‌دهد (Faiz et al., 2012: 5). حکمروایی شهری را می‌توان شیوه و فرایند اداره امور شهری با مشارکت و تعامل سازنده سه بخش دولتی، خصوصی و مدنی به منظور نیل به شهر سالم، باکیفیت، با قابلیت زندگی بالا و توسعه پایدار شهری تعریف کرد (UN-Habitat, 2003: 21). با توجه به جهانی شدن اقتصاد، شهرها در کنار مشارکت با یکدیگر در تجارت جهانی و تقسیم کار به رقابت با یکدیگر در زمینه جذب نیروی کار، موسسه‌های مهم تولیدی، خدماتی و مالی و همچنین منابع مهم تولید و ارائه خدمات

در طول یک سده گذشته، حرکت منظمی از مردم به مناطق شهری صورت گرفته که یکی از دلایل اصلی حرکت، افزایش فرصت است. این حرکت یا مهاجرت نیز به دلیل امکانات که شامل آموزش خوب، خدمات بهداشتی، دست مزد بالاتر، سرگرمی و سطح زندگی بهتر و غیره در شهر است. به طوری که تا سال ۲۰۱۵، نزدیک به ۵۰ درصد از جمعیت جهان در شهرها زندگی می‌کنند. انتظار می‌رود که بیش از ۶۸ درصد جمعیت تا سال ۲۰۵۰ در شهرها زندگی کنند (United Nations, 2019). اگرچه حرکت به سوی شهرها بیشتر برای ارتقا شرایط اقتصادی اتفاق می‌افتد و شهرها نیروی محرکه رشد اقتصادی و تامین کننده اشتغال و خدمات مختلف بوده اما این نظام حرکتی و شهرنشینی اثرات گسترده‌ای بر ویژگی‌های زیست‌محیطی، اجتماعی و خدمات می‌گذارد که این خود امکانات شهر را محدود می‌نماید (Santagata et al., 2020: 1; Addan-ki and Venkataraman, 2017: 1; Hosseini et al., 2016: 1). بنابراین کار بر روی تطبیق شهر با نیازهای فعلی و آینده اولویت برنامه‌ریزان و مدیران شهری است. چراکه ضرورت تبدیل شدن شهر به محلی مناسب‌تر برای زندگی با کیفیت که هدف آن رفاه اقتصادی و اجتماعی کلی شهروندان می‌باشد، ابتکارات بسیاری را در سراسر جهان برانگیخته است (Sabokbar and Hosseini, 2021: 2; Shahraki et al., 2019: 84; Camero and Alba., 2020: 2). لذا موضوع چگونگی برنامه‌ریزی، سازماندهی و مدیریت شهرها به یکی از چالش‌های اصلی در روزگار ما بدل شده است. برنامه‌ریزی و مدیریت شهرها دیگر در چارچوب نگرش‌ها و روش‌های سنتی راه به جایی نمی‌برد و نیاز به بازاندیشی و راهکارهای نوین دارد (Mahdiza-deh, 2011: 3). تا ۱۹۶۰ الگوی طرح‌های جامع^۶، الگوی غالب برنامه شهری در جهان بود؛ اما از این دهه به این طرف به دلیل ماهیت پیچیده شهرها و نیز حالت ایستایی طرح‌های جامع و البته مشکلات دیگر این طرح‌ها چه از نظر مبانی نظری و چه از نظر روش تهیه، طرح‌های راهبردی^۷ با رویکرد سیستمی جای طرح‌های جامع را گرفت (Ashrafi, 2009: 91). عدم کارایی طرح‌های جامع و تفصیلی موجب شد تا برنامه‌ریزی شهری به استقبال رویکردهای دیگری از جمله برنامه‌ریزی سیستمی و راهبرد توسعه شهر (CDS)^۸ نشان از قابلیت بسیار در جوابگویی به مشکلات شهرها داشت، به عرصه شهری وارد شود (Salimi Sobhan at al., 2019: 427).

راهبرد توسعه شهری فرآیند تهیه چشم‌انداز^۹ بلندمدت از آینده شهر است که بر اساس آن برنامه‌های اجرایی^{۱۰} تهیه می‌شود. تمرکز راهبرد توسعه شهر بر روی تقویت اقتصاد رقابت‌پذیر است اما در عین حال جنبه‌های زیست‌محیطی، مالی، زیرساخت، ساختار شهری، کاهش فقر را نیز پوشش

مدیریت شهری برخی مسائل متوجه دیگر ذی‌نفعان شهری در بخش اقتصاد و اشتغال شهری پایدار و مهاجرت‌های فصلی است. راهبرد توسعه، شهر را به فرصت‌های شهرنشینی نزدیک می‌کند. همچنین شهر را قادر می‌سازد تا با توسعه چارچوب‌های نهادی، فرصت بیشتری خلق کنند. لذا با توجه به مسائل توسعه شهر و ضعف ساختاری طرح‌های سنتی و همچنین موقعیت خاص شهر گلوگاه، طرح راهبرد توسعه شهر می‌تواند به شهر گلوگاه در راستای این پژوهش کمک نماید. از این‌رو پژوهش حاضر به تحلیل و ارزیابی وضعیت شهر گلوگاه از نظر ابعاد و متغیرهای راهبرد توسعه شهر می‌پردازد تا درک بهتری در این خصوص حاصل شود.

مبانی نظری پژوهش

شهرها نقش مهمی در شکل‌گیری ابعاد اجتماعی و اقتصادی در سطح جهانی ایفا می‌کنند (Ismagilo, va et al., 2019: 88). بنابراین توسعه هماهنگ میان سیستم‌های اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی، بخش مهمی از پایداری شهری است که به‌طور مستقیم بر کیفیت شهرنشینی تاثیر می‌گذارد (Yi and Li, 2020: 1). در اوایل دهه ۲۰۰۰ با شکل‌گیری سازمان ائتلاف شهرها توسط بانک جهانی و مرکز سکونتگاه‌های انسانی سازمان ملل به‌منظور ارتقای زندگی افراد فقیر شهری در کشورهای در حال توسعه، رویکرد راهبرد توسعه شهر در توسعه شهرهای کشورهای در حال توسعه، محوریت اجرایی گرفت. سازمان ائتلاف شهرها بر روی دو اولویت تاکید داشته است. نخست تعهد به برنامه‌های کلان توانمندسازی^{۱۱} شرایط زندگی غیربهداشتی و آسیب‌پذیر فقیران شهری در سکونتگاه‌های غیررسمی و زاغه‌ها و دوم، تسهیل در فرآیندهای مشارکتی، به این معنا که برنامه‌ریزان محلی، راهبردهای توسعه شهری را طراحی کنند که چشم‌انداز و وضعیت اقتصادی شهرهایشان را تعریف و اولویت‌ها را برای سرمایه‌گذاری و اقدام مشخص سازند (Cities Alliance, 2001: 18). در واقع راهبرد توسعه شهر، شامل فرآیندی است که ائتلاف گسترده‌ای از مدیران محلی را برای تقویت برنامه‌ها و راهبردهای شهر و بررسی موانع و امکانات آن به کار می‌گیرد (Hashemi et al., 2017: 131). ارزیابی دقیق از شهر و منطقه با تمرکز بر مزایای مقایسه‌ای، محرک‌های تغییر آن و منابع، از جمله دارایی‌ها و دانش افراد فقیر شهری، ارزش‌ها و ترجیحات ساکنان شهر به‌عنوان یک نقطه شروع اساسی برای راهبرد توسعه شهر به اثبات رسیده است. با توجه به اینکه موفقیت راهبرد توسعه شهر در چه چیزی می‌تواند باشد اهداف و پیامدهایی توسط سازمان ائتلاف شهرها تعیین شده است که اهداف آن شامل بهبود حکومت و مدیریت شهری، افزایش رشد اقتصادی و اشتغال، کاهش فقر مداوم، پیامدهای آن نیز شامل، سیاست، حکومت و اصلاحات نهادی، راهبرد تامین مالی و برنامه‌های سرمایه‌گذاری؛ مکانیزم‌های نظارت است

نیز می‌پردازند. علاوه بر اینها شهرها به بهبود عوامل محیطی، کاهش هزینه‌های تولیدی و نوآوری فناورانه به منظور ارتقاء عملکرد در فعالیت‌های تولیدی و خدماتی موسسه‌های مستقر در آن شهرها توجه خاصی دارند. در این میان نیز، موسسه‌ها به حداکثرسازی سود و در نتیجه خلق ارزش و ساکنان، به حداکثر ساختن مطلوبیت و رفاه علاقمند هستند (Ni, 2012: 132). به‌عبارتی شهرهای رقابت‌پذیر شهرهای هستند که بانک‌پذیر هم باشند. یعنی دارای سیستم مالیه شهری کارآمد در استفاده از منابع درآمدی و هزینه‌های خود هستند. ایجاد سایت‌های اطلاع‌رسانی اینترنتی و تهیه بانک‌های اطلاعاتی آنلاین و به‌ویژه بانک اطلاعات شهری در جهت شفافیت بخشیدن به تمامی تصمیمات و عرضه بدون واسطه اطلاعات و همچنین شناساندن مزیت‌های شهر در جهت جذب سرمایه‌های مالی و انسانی کمک زیادی به افزایش توان بانک‌پذیری شهرها خواهد کرد (Kharazmi et al., 2017: 6). با تمامی این اوصاف برنامه راهبرد توسعه شهر لزوماً یک فرایند خطی نیست. این شیوه از برنامه‌ریزی شهری فرایندگرا است و محصول آن در اغلب موارد، در طول زمان معین شکل می‌گیرد. از سوی دیگر مراحل مشخص اینگونه برنامه‌ها بیشتر به شرایط و ویژگی‌های هر شهر بستگی دارد و این خصوصیتی است که این شیوه برنامه‌ریزی را از بسیاری از روش‌های دیگر کاملاً متمایز می‌کند (Hashemi et al., 2017: 134).

شهر گلوگاه از جمله شهرهایی است که با جمعیت ۲۱۳۵۲ نفر در سال ۱۳۹۵ در شرقی نقطه استان مازندران واقع شده که در سال‌های مختلف طرح‌های هادی و جامع شهری برای این شهر تهیه گردیده است. طرح جامع شهری برای شهر گلوگاه در سال ۱۳۹۰ مورد تصویب قرار گرفت. همچنین طرح جامع و تفصیلی گردشگری دریای گلوگاه در سال ۱۳۸۲ با هدف نزدیک‌ترین ساحل به استان‌های خراسان شمالی و رضوی به‌عنوان نوع دیگری از برنامه شهری و منطقه‌ای، طراحی شده است. اما طرح جامع شهر نتوانسته است الگوی کارآمدی برای توسعه شهر و پاسخگوی نیازهای امروزی این شهر باشد. مردم به‌عنوان ذی‌نفعان شهری چندان در فرایند طرح‌ها و برنامه‌های مختلف قرار نمی‌گیرند. از طرفی دیگر آنها از فرایند تصمیم‌گیرها در خصوص مسائل شهری آگاهی چندانی ندارند. عدم آگاهی و ارتباط دوسویه قوی میان مدیران مختلف شهری و موجب شده است تا مزیت‌ها و ظرفیت شهر و استفاده از آنها را نادیده انگاشته شود و از نیروی انسانی مختص و صاحب فن و فکر غفلت شود. همچنین موجب شده است تا چالش‌های شهری از جمله خدمات، مسائل محیط‌زیست مانند سیستم فاضلاب شهری، مسائل خاص بافت‌های ناکارآمد شهری و مسائل کالبدی همچون شبکه حمل‌ونقل، پیاده‌روها و روشنایی شبکه معابر به‌درستی منتقل نشود. علاوه بر مسائل

بوم شناختی^{۱۵}. معیشت به معنای موقعیت شغلی، به اندازه کافی، به مسکن مناسب و آبرومند نزدیک بوده و درآمد مناسب با کرایه‌ها و دسترسی به خدماتی که یک سکونتگاه را سلامت بخش می‌نماید، مربوط است. همچنین معیشت باید پایدار باشد، زیرا در صورتی که منابع تولید کار و مسکن تامین شوند، اما از روشی که موجب تخریب محیط شوند مشکل معیشت در واقع حل نشده است (Sasanpour et al., 2013: 133).

اگرچه کاربرد مفهوم حکمروایی شهری از اواخر دهه ۱۹۸۰ و از آفریقا آغاز گردید، اما برایان مک لاین اولین نظریه‌پردازی است که در سال ۱۹۷۳ به این دو مفهوم پرداخته است. از نظر او «حکومت مجموعه‌ای از نهادهای رسمی و حقوقی با قدرت قانونی است» اما حکمروایی نوعی فرایند است. این فرآیند متضمن نظام به هم پیوسته‌ای است که هم حکومت و هم اجتماع را در برمی‌گیرد (Kazemi-an, 2017: 6). همانطور که در سند سیاست بخش توسعه ملل متحد آمده است حکمروایی خوب یک ماده ضروری برای دستیابی به رشد و توسعه عادلانه و پایدار است. کمپین سازمان ملل متحد با ارتقاء حکمروایی خوب، موضع صریحاً هنجاری را اتخاذ می‌کند، حکمروایی خوب شهری به معنای این است که بازیگران، سازوکارها، فرایندها و نهادها باید در کاهش فقر شهری و ترویج شمول اجتماعی نقش داشته باشند. در نشست سازمان ملل متحد در ژوئن سال ۲۰۰۱، هفت اصل پایداری مورد بررسی قرار گرفت و در نهایت توصیه به اتخاذ پنج اصل در مورد حکمروایی خوب شهری از جمله اثربخشی (شامل کارایی، تابعه بودن و دید راهبردی)، انصاف (شامل پایداری، برابری جنسیتی و عدالت بین نسلی)، پاسخگویی (شامل شفافیت، حاکمیت قانون و پاسخگویی)، مشارکت (شامل شهروندی، جهت‌گیری اجماع و تعامل مدنی)، امنیت (شامل حل اختلاف، امنیت انسانی و ایمنی محیطی) شد (UN-Habitat, 2004: 13-14). لذا هدف حکمروایی شهری، توسعه انسانی پایدار^{۱۶} و درکنار آن ایجاد شهری پایدار است که در آن، ضمن تاکید بر توجه به کاهش فقر، ایجاد اشتغال و رفاه پایدار، حفاظت و تجدید حیات محیط زیست و رشد و توسعه زنان، رویکرد فراهم ساختن بستر مناسب جهت مشارکت و اهمیت برنامه‌ریزی مشارکتی^{۱۷} برای توسعه و اداره شهر، ایجاد حس شهروندی و شفافیت در برنامه‌ها اهمیت بسیار دارد (Shokohi and Momeni, 2013: 2). این رویکرد به نقش‌آفرینی فعال شهروندان در عرصه تصمیم‌گیری‌های شهری منجر می‌شود و این امکان را برای مدیران فراهم می‌کند تا با به‌کارگیری ظرفیت کنشگران، مشکلات را به‌صورت مناسب‌تر و بهینه‌تر بشناسند و رفع کنند. یکی از انگیزه‌های اصلی پژوهش‌های حکمروایی شهری در کشورهای درحال توسعه، رشد شتابان جمعیت شهرهاست. رشد بی‌سابقه

(Cities Alliance, 2003: 9-10). بیشترین اهمیت این رویکرد این است که به‌عنوان یک راهبرد گسترده شهری، شهر را به‌عنوان موتور توسعه اقتصادی در نظر می‌گیرد و تاثیر مستقیم در کاهش فقر، رشد اقتصادی محلی و بهبود حکمرانی دارد. علاوه بر این، راهبرد توسعه شهر، برای پایداری توسعه شهرها، بر اساس چهار اصل کلی از جمله زیست‌پذیری، رقابت‌پذیری، بانکی بودن و مدیریت و حکمروایی شایسته شهری بنیان‌گذاری شده است (Haghighat et al., 2014: 12).

زیست‌پذیری شهری یک عامل مهم برای توسعه پایدار شهرهای مدرن است (Pan et al., 2020: 2). منشا زیست‌پذیری شهری سابقه طولانی دارد. ایدئولوژی چین باستان در مورد طبیعت و بشریت، درک می‌کند که روابط هماهنگ بین انسان و طبیعت برای زندگی ایده‌آل حیاتی است. در غرب، اندیشه زیست‌پذیری به یونان باستان برمی‌گردد که در آن فیلسوفان اغلب در مورد روابط بین انسان فکر می‌کردند. در سال ۱۹۷۶، سازمان بهداشت جهانی مفهوم زیست‌پذیری را مطرح کرد که به محیط زندگی، ایمنی، سلامت، راحتی و مطبوعیت اشاره دارد. در اواخر دهه ۱۹۸۰، افزایش آگاهی از ساخت محیط اکولوژیک، افزایش درک از اهمیت برنامه‌ریزی و سیاست مناسب کاربری زمین در توسعه شهری، اجماع جهانی برای توسعه پایدار و مسائل ایمنی شهری نوظهور، تمرکز مطالعات اخیر در توسعه انسانی و اجتماعی را بر روی زیست‌پذیری شهری قرار داده است (Boa et al., 2019: 1). زیست‌پذیری، یک مفهوم کلی است که با تعدادی از مفاهیم و اصطلاحات دیگر مانند پایداری، کیفیت زندگی و کیفیت مکان، و اجتماعات سالم در ارتباط است (Khorasani, 2016: 9). عوامل موثر در زیست‌پذیری عبارت هستند از سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های موجود حمل‌ونقل عمومی، بهبود امنیت حمل‌ونقل، افزایش تعداد نقاط دارای دسترسی به حمل‌ونقل عمومی و توسعه سلامت از طریق فراهم آوردن شرایط حرکت پیاده و دوچرخه، حفاظت از محیط زیست، حفاظت از موجودی‌های تاریخی و فرهنگی (Akbari et al., 2018: 9). هدف آن استفاده از سرمایه‌گذاری در بخش حمل‌ونقل برای بهبود استانداردهای زندگی، محیط زیست و کیفیت زندگی برای همه اجتماعات اعم از روستا، حومه و شهر است (AASHTO, 2010: 5). چندین معیار موثر را برای شناسایی یک شهر زیست‌پذیر مطرح شده است که عبارتند از تراکم مفید افراد، تنوع، دسترسی، ایمنی و امنیت، هویت و تمایز، خلاقیت، ارتباط و تشریک مساعی، ظرفیت سازمانی و رقابت. برای داشتن شهری سالم و به دور از هیاهو باید معیارهای مذکور را در صدر دستیابی به برنامه‌ریزی شهری قرار داد (Landry, 2000: 4). ایوانز^{۱۸} در کتاب شهرهای زیست‌پذیر^{۱۹} اظهار می‌کند زیست‌پذیری دو روی یک سکه است؛ نخست معیشت^{۱۴} و دوم پایداری

شهر، قدرت اقتصادی، اثربخشی سازمانی، یا بلوغ مالی جذاب می‌سازند. در مورد رقابتی شدن شهری، توانایی جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی نشان‌های از موفقیت رقابتی یک شهر است. انتظار می‌رود سرمایه انسانی تاثیر مثبتی بر عملکرد شهر داشته باشد. تاثیر سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی بر رشد اقتصادی به سطح سرمایه انسانی موجود در اقتصاد میزبان بستگی دارد. این سرمایه انسانی باید با عوامل دیگری (مانند جاذبه جهانی، بلوغ مالی، و غیره) ترکیب شود تا تاثیر آن بر اقتصاد و عملکرد محرک را به حداکثر برساند. شهرها مانند شرکت‌های تجاری رقابت نمی‌کنند، شرکت‌ها یک بدنه تصمیم‌گیری سلسله‌مراتبی و یک هدف واحد یعنی به حداکثر رساندن سود دارند. از سوی دیگر، شهرها برای سرمایه‌گذاری در بخش‌ها و فعالیت‌های مختلف همچون تلفن همراه، جمعیت، گردشگری، صندوق‌های عمومی و رویدادهای برجسته مانند بازی‌های المپیک رقابت می‌کنند. آن‌ها با مونتاژ یک نیروی کار ماهر و تحصیل کرده، ارائه زیرساخت مدرن کارآمد، اجرای سیستم‌های واکنشی برای حاکمیت محلی، ایجاد یک بازار زمین و دارایی انعطاف‌پذیر، حمایت از استانداردهای بالای زیست محیطی، و ارائه کیفیت زندگی بالا رقابت می‌کنند (Jileta, 2020: 3). رقابت‌پذیری شهری، میزانی است که شهرها می‌توانند کالا و خدماتی را برای رفع نیازهای وسیع بازارهای منطقه‌ای، ملی و بین‌المللی تولید کنند؛ در حالی که به‌طور هم‌زمان باعث افزایش درآمد واقعی می‌شود، کیفیت زندگی را برای شهروندان بهبود می‌بخشد و توسعه را در حالتی پایدار، ترویج می‌دهد (Zhao et al., 2017: 122). از طرف دیگر شهرها در سطوح مختلف بین‌المللی، ملی و منطقه‌ای رقابت می‌کنند. رقابتی شدن آنها با موقعیت اقتصادی آنها در رابطه با شهرهای دیگر مرتبط است که توسط سطح نسبتاً بالای درآمد سرانه یا اشتغال تعیین می‌شود. می‌توان آن را به‌عنوان تابعی از روابط پیچیده بین متغیرها (عوامل تعیین‌کننده) در نظر گرفت که شامل توانایی شرکت‌ها برای فروش محصولات در یک بازار رقابتی، ارزش محصولات و کارآیی تولید آنها، اندازه استفاده از منابع انسانی، سرمایه و طبیعی است که به ترتیب به تجارت، بهره‌وری و نرخ اشتغال و در نتیجه به عوامل تعیین‌کننده رشد و رونق این واحدها اشاره دارد، یک شهر رقابتی شهری است که عملکرد اقتصادی و رفاه را با تحت فشار قرار ندادن عوامل محیطی و اجتماعی از طریق توسعه بهبود می‌بخشد (Dziembala, 2019: 156).

با وجود آن که رقابتی شدن شهر و منطقه ممکن است یک هدف باشد اما تصمیمات تحت تاثیر عوامل دیگری از جمله سیاست‌های مصرف جمعی است. رقابتی بودن شهر یا منطقه اغلب در ارتباط با جذب سرمایه‌گذاری یا دستیابی به کالاهای صادراتی درک می‌شود. شهرها و مناطق نمی‌توانند آن‌طور که شرکت‌ها می‌توانند در بازار رقابت کنند،

شهرنشینی، محدودیت‌های فیزیکی شهرها را گسترش داده و توسعه کیفی را تضعیف کرده است (Hosseini et al., 2020: 814). این رویکرد حکمروایی شهری در پی آن است تا نقش دولت را در حد هماهنگ‌کننده و پاسدار قوانین محدود کند و از دخالت مستقیم آن در تصمیم‌گیری‌ها، اداره و اجرای امور مربوط به زندگی روزمره مردم بکاهد (Asadi and Rahnema, 2014: 152). برنامه‌ریزان در جهان کمتر توسعه یافته به این واقعیت پی برده‌اند که تنها با تاکید بر مسائل صرفاً کالبدی و افزایش راندمان و رشد اقتصادی، نمی‌توان توسعه همه جانبه شهری را رقم زد. بدین ترتیب در جستجوی راه‌حل‌های توسعه شهری، رویکرد ساختاری^{۱۸} را مقدم بر نگرش‌های کارکردی دانسته و به الگوبرداری از پارادایم‌های توسعه‌ای اقدام نمودند. به بیان دیگر در پی جایگزین‌سازی الگوهای منتج از مهندسی اجتماعی^{۱۹} به مهندسی فنی^{۲۰}، به تزییق رویکردهای شهروندمدار^{۲۱} پرداختند (Ismailza-deh & Hemmati, 2012: 105). از طرفی اداره مردمی شهر یا مدیریت جامع مردم‌وار بر چند کنشگر عمده و ارتباط متقابل آنها که عبارتند از سطح حکومتی، بخش اقتصادی خصوصی، بنگاه‌های اقتصادی، سازمان‌های مردم‌نهاد و افراد و خانواده‌ها استوار است. هر کدام از این سطوح خود به موسسات و کنشگرانی تقسیم می‌شوند که همه باهم و در ارتباط باهم معرفی شده‌اند. بدون همکاری هماهنگ کنشگر اصلی عرصه‌های شهری، اداره مردمی شهر غیرممکن می‌گردد و امکان سلطه یکی از این کنشگر بر بقیه فراهم می‌آید (Piran, 2017: 340).

مفهوم رقابت برای نخستین بار در بخش‌های صنعتی و تجاری مورد استفاده قرار گرفت؛ چراکه این پدیده‌ای رایج برای شرکت‌ها برای رقابت با یکدیگر است. هنگامی که مفهوم رقابت را برای اشخاص مختلف مانند شهرها به کار برده می‌شود، رقابت را نمی‌توان به همان روشی که برای یک شرکت تجاری استفاده می‌شود، در نظر گرفت. یک شهر نه تنها یک واحد اقتصادی بلکه یک سیستم اجتماعی-زیست محیطی است. مفهوم رقابت شهری ارتباط نزدیکی با مباحث نظری در مورد حکمروایی شهری دارد. در دهه ۱۹۸۰، ایدئولوژی سنتی رفاهی اتخاذ شده توسط بسیاری از دولت‌های شهری در کشورهای توسعه یافته غربی با یک‌سری سیاست‌های نئولیبرالی به چالش کشیده شد و جایگزین آن شد. اینها بازآفرینی اقتصادی^{۲۲} را با تسهیل عملیات تجاری و درگیر کردن مداخلات کمتر در بازار، راهی مؤثرتر برای حل مشکلات شهری می‌دانستند. گروه‌های ذینفع محلی، ائتلاف‌های پیش روی رشد را تشکیل داده و تلاش کردند تا ارزش اقتصادی فضای شهری را تقویت کنند (Yihong and Jiang, 2000: 311). رقابتی شدن و عملکرد شهر به‌عنوان عواملی تعریف می‌شوند که شهر را برای شهروندان قابل سکونت‌تر و برای (سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی) از نظر جاذبه جهانی

شکست بخورند و از آن خارج شوند، رقابتی بودن شهر یا منطقه مربوط به تجارت یا سرمایه‌گذاری تجاری نیست. شهرها نیز ممکن است برای زیرساخت، جمعیت، و برای بودجه عمومی رقابت کنند. معیار واقعی رقابت، بهره‌وری منابع مورد استفاده در آن مکان است (Mullen and Marsden, 2015: 2). در واقع دو عامل تعیین‌کننده رقابت شهری وجود دارد؛ عوامل تعیین‌کننده اقتصادی شامل عوامل تولید، زیرساخت‌ها، محل و امکانات شهری و عوامل تعیین‌کننده راهبردی از جمله اثربخشی دولت، راهبردهای شهری، همکاری بخش‌های دولتی خصوصی و نهادی. بنابراین ارزیابی رقابت‌پذیری شهری نه تنها چشم‌انداز مهمی برای درک تعامل بین شهرها و پویایی منطقه است، بلکه ابزاری برای ارزیابی پیشرفت و نتیجه سیاست‌های دولت‌ها در مقیاس منطقه‌ای است (Jiang and Shen, 2010: 404).

ظهور الگوی پذیرش فن‌آوری اطلاعات با به‌کارگیری اولیه اینترنت در دهه ۱۹۸۰ و اوایل دهه ۱۹۹۰ آغاز شد و در اواسط دهه ۱۹۹۰ رونق گرفت و وارد مرحله رشد کلانی شد (Sepasgozar et al., 2019: 106). امروزه جهان جدید شبکه‌ای است که تار و پود آن را اطلاعات و نظام ارتباطات الکترونیک تشکیل می‌دهد (Castells, 2001: 22). با انتشار فناوری اطلاعات و ارتباطات، داده‌ها می‌توانند توسط مسئولان شهرداری برای برنامه‌ریزی در چندین حوزه، مورد استفاده قرار گیرد. در حوزه امنیت عمومی کمک به سازمان‌های عمومی برای پاسداری از تمامیت شهروندان و دارایی‌های آنها شامل استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات برای تهیه اطلاعات در زمان واقعی به آتش‌نشانان و مأموران پلیس و غیره است. بدین ترتیب نهادهای دولتی که خدمات هوشمند ارائه می‌دهند مزایایی در کیفیت زندگی ساکنان خود و همچنین در شهر در سناریوی رقابتی به‌همراه می‌آورند (Oliveira and Santos, 2019: 1930). باگسترش فناوری اطلاعات و ارتباطات تمامی ابعاد زندگی بشر به‌ویژه بعد اقتصادی آن دچار تحولی عمیق و بنیادین گردیده است.

بانکی بودن را می‌توان از دو رویکرد متفاوت مورد بررسی قرار داد. بعد نخست از نظر رشد و فناوری و پیشرفت تکنولوژی ارتباطات که باعث تسهیل در امر تجارت و گردش مالی در سطح جهان شده است که این امر به پایداری شهرها کمک شایانی خواهد کرد، بعد دوم از لحاظ سیستم مالیه شهری^{۳۳} مورد بررسی قرار می‌گیرد؛ اصولاً شهرها برای داشتن توسعه پایدار باید از درآمدهای پایدار نیز برخوردار باشند (Rahnama et al., 2012: 111). بانکداری الکترونیک استفاده از فناوری‌های پیشرفته نرم‌افزاری و سخت‌افزاری مبتنی بر شبکه و مخابرات برای تبادل منابع و اطلاعات مالی به‌صورت الکترونیکی است که می‌تواند باعث حذف نیاز به حضور فیزیکی مشتری در شعبه بانک‌ها شود (Basiri and Rabi, 2017: 4).

کاهش وابستگی درآمدی شهرداری‌ها به دولت، افزایش تقاضا برای بالابردن بودجه شهرداری‌ها برای افزایش سطح رشد و توسعه اقتصادی شهرها به‌ویژه پس از استقرار شوراهای، تشدید مسائل و مشکلات شهرها در نتیجه رشد جمعیت و مهاجرت به شهرها، ناپایداری درآمد شهرداری‌ها و وابستگی زیاد آنها به ناپایدارترین منبع درآمدی یعنی عوارض ساختمانی (در برخی از شهرها این وابستگی بیش از ۸۰ درصد است)، شرایط کار را برای متولیان امور در شهرداری‌ها دشوار کرده است (Qadri, 2006: 23). منابع مالی پایدار^{۳۴} برای حکومت‌های محلی و شهرداری‌ها به چند دلیل اهمیت دارد؛ نخست اینکه شهرداری به‌عنوان سازمان خدماتی، برای برنامه‌ریزی باید برآورد دقیقی از میزان و زمان تحقق درآمدها داشته باشد. دوم؛ شهرداری به‌عنوان نهاد مسئول توسعه کالبدی و اجتماعی شهرها، برای تعریف و اجرای طرح‌های توسعه‌ای و عمرانی خود به جذب درآمدهای شایان توجه نیاز دارد. از سوی دیگر، ایجاد منابع درآمد پایدار، می‌تواند به‌عنوان یکی از رویکردهای مهم در توانمندسازی حکومت محلی و آماده‌سازی آنها برای پذیرفتن مسئولیت‌های مشخص شده در برنامه‌های توسعه در کانون توجه قرار گیرد (Gholipor et al., 2019: 154). در شکل ۱ مدل مفهومی پژوهش نشان داده شده است.

محدوده مورد مطالعه

گلوگاه یکی از شهرهای استان مازندران است که در جنوب شرقی دریای خزر و شمال خط‌الراس شمالی‌ترین رشته کوه البرز یعنی (جهان‌مورا) در مختصات جغرافیایی ۵۳ درجه و ۴۸ دقیقه طول شرقی، ۳۶ درجه و ۴۵ دقیقه عرض شمالی واقع شده است. گلوگاه از طرف شمال به دریای خزر و خلیج گرگان و از طرف جنوب به استان سمنان و از غرب به شهرستان ساری و از سمت شرق به شهرستان بندرگز از استان گلستان محدود می‌شود و بالغ بر

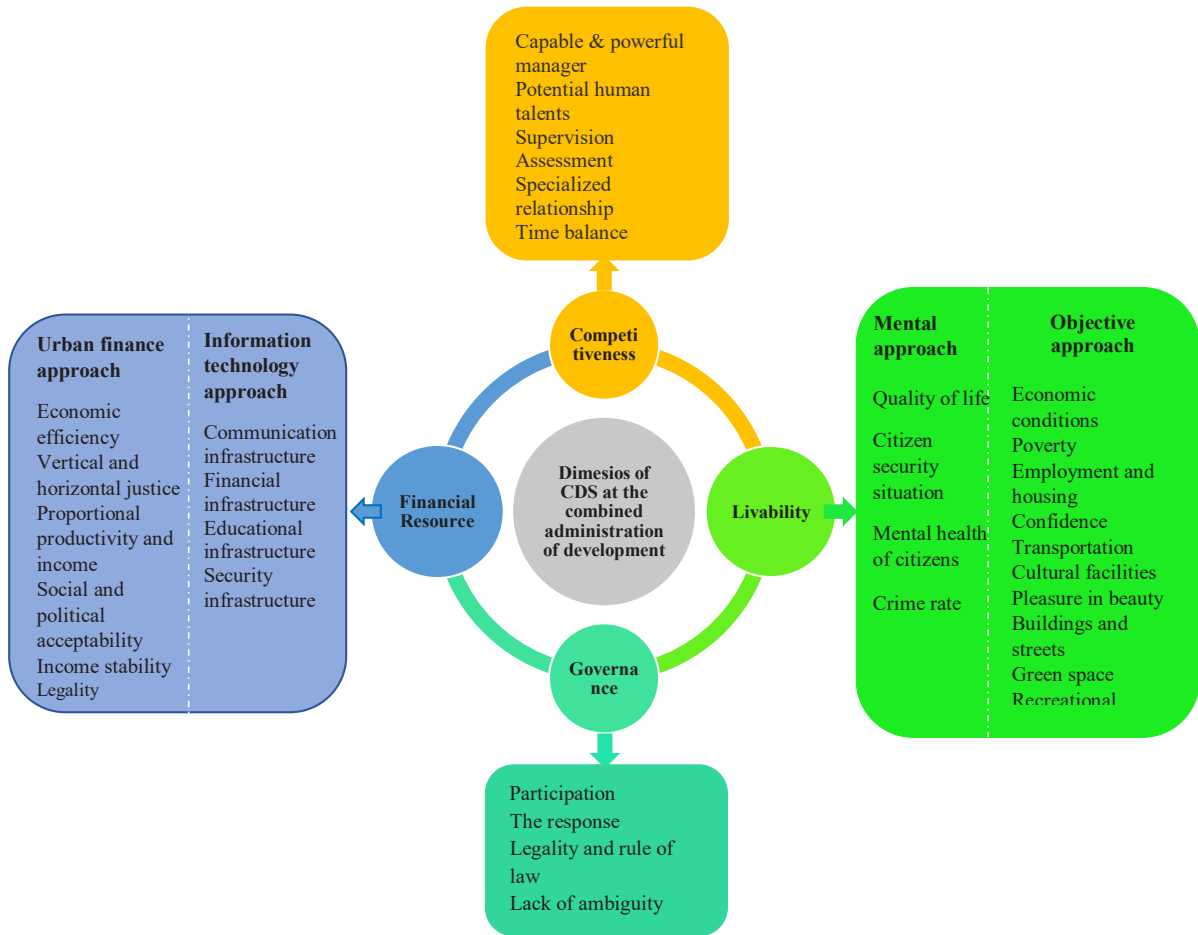

Fig.1. Conceptual model of research

آن را با چالش مواجه ساخته است. مسائل کالبدی، زیست محیطی و خدماتی شامل کیفیت نامطلوب آسفالت خیابان‌های شهر و نبود پیاده‌رو در برخی از قسمت‌های پر رفت‌وآمد، وجود بافت‌های ناکارآمد و عدم نوسازی یا بازآفرینی آنها، مشکلات سیستم فاضلاب شهری که موجب بوی نامطبوع و حشرات موذی در برخی از نواحی شهر شده است. روشنایی ناکافی معابر در هنگام شهری که می‌تواند بر احساس امنیت شهروندان موثر باشد. همچنین عدم وجود مبلمان شهری با وجود بندرگاهی بودن این شهر که خود می‌تواند بر وضعیت گردشگری پذیری این شهر موثر باشد از دیگر مسایل قابل اشاره است. از طرفی دیگر دسترسی به برخی خدمات مانند درمانی و ورزشی کافی نمی‌باشد.

در زمینه مسائل اقتصادی یکی از مشکلات شهر گلوگاه در زمینه اشتغال است. به طوری که زمینه‌سازی اشتغال مناسب در شهر وجود ندارد و شرایط اقتصادی شهروندان چندان مطلوب نیست و بخشی شهروندان به صورت فصلی به سایر نقاط جهت کار مهاجرت می‌کنند. همچنین در ارتباط با جنبه‌های که نیاز به حضور فیزیکی برای انجام امور بانکی است کمبود بانک‌های مختلف در شهر محسوس می‌باشد به طوری که برخی از شهروندان جهت امور بانکی خود به شهرها و شهرستان‌های همجوار مراجعه می‌کنند. با توجه به تمرکز عمده شعب بانک و مراکز خدماتی در مرکز شهر، این بخش

۱/۹ درصد از مساحت استان را به خود اختصاص داده است. در شکل ۲ موقعیت منطقه مورد مطالعه نشان داده شده است. شهر گلوگاه در فاصله ۵ کیلومتری از دریا واقع شده و ارتفاع مرکز شهر حدود ۴۰ متر از سطح دریای آزاد و ۶۷ متر از سطح دریای خزر است. این شهر در فاصله ۷۹ کیلومتری کلان شهر ساری، در کنار راه آهن سراسری تهران - گرگان قرار گرفته است. به دلیل موقعیت خاص جغرافیایی شهر گلوگاه با استان گلستان از شرق و استان سمنان از جنوب و به دلیل ظرفیت‌های طبیعی و گردشگری این شهر می‌تواند به یکی از پررونق‌ترین شهرهای کشور به لحاظ تجاری و گردشگری تبدیل گردد. جمعیت شهر گلوگاه در سال ۱۳۷۵ معادل ۱۶۴۶۰ در سال ۱۳۸۵ جمعیتی معادل ۱۸۷۲۷ نفر و در آخرین سرشماری سال ۱۳۹۵ برابر با ۲۱۳۵۲ هزار نفر بوده است. تعداد خانوار ساکن در شهر گلوگاه طبق سرشماری سال ۱۳۹۵ برابر ۶۸۹۸ خانوار می‌باشد. اقتصاد شهر بیشتر بر پایه‌های کشاورزی، دامداری و باغداری، از نظر اداری نیز بیشتر کارمندان شهر در استخدام آموزش و پرورش، بانک‌ها، نظامی‌گری هستند. اما در سه دهه اخیر شهر گلوگاه پایتخت دکل‌بندان ایران و نقش بزرگی در تربیت نیروی انسانی فنی جهت اشتغال بر روی دکل‌های مرتفع برق و مخابرات کشور داشته است (Statistical Centre of Iran, 1996-2016).

در سال‌های اخیر این شهر در روند توسعه خود با مسائل مختلفی روبرو بوده که فرایند پایداری

یافته‌ها و بحث

بررسی ویژگی‌های جمعیت‌شناختی

با توجه به نتایج بدست آمده که در جدول ۱ نشان داده شده است، از بین ۲۲ مسئول شهری که پرسشنامه در بین آنها توزیع گردید، ۷۷ درصد آنها مرد و ۲۳ درصد زن بودند و بیشترین فراوانی برای میزان تحصیلات آنها کارشناسی ارشد با میانگین ۵۰ درصد و کمترین آن مربوط به دیپلم با میانگین ۴ درصد بوده است و از بین ۳۵۵ نفر ساکنین شهری که به سوال‌های پرسشنامه پاسخ دادند ۶۳ درصد مرد و ۳۷ درصد زن بودند و بیشترین فراوانی میزان تحصیلات آنها کارشناسی با میانگین ۳۹ درصد و کمترین فراوانی برای دکترا با میانگین ۰/۱ درصد بوده است.

به‌طور کلی گروه سنی ۲۶-۴۵ با ۹۴،۴ درصد نشان‌دهنده بیشترین فراوانی در بین پاسخ‌دهندگان است و گروه سنی ۴۶-۶۵ سال با ۲،۱ درصد نشان‌دهنده کمترین فراوانی می‌باشد. به‌صورت تفکیک شده نیز تاحدی همین وضعیت صدق می‌کند؛ به‌طوری‌که برای بیشترین گروه سنی شهروندان با ۹۴،۹ درصد متعلق به گروه ۲۶-۴۵ و کمترین آنها با ۱،۷ درصد مربوط به گروه سنی ۴۶-۶۵ می‌باشد. برای گروه کارشناسان نیز بیشتر گروه پیمایش با ۸۶،۴ درصد به گروه سنی ۲۶-۴۵ مربوط است و کمترین آن به گروه سنی کمتر از ۲۵ سال اختصاص دارد که تاحدی نشان‌دهنده آن است که گروه سنی جوان شاغل در نهادهای مربوطه شهری نیز اندک هستند.

یافته‌های پژوهش

شناسایی میزان تاثیرگذاری ابعاد راهبرد توسعه شهر در شهر گلوگاه

تحلیل جایگاه توسعه شهری گلوگاه با تاکید بر متغیرهای راهبرد توسعه شهر برای سنجش معنی‌داری اثر ۵۵ شاخص بررسی شده و به تفکیک ابعاد مختلف راهبردهای توسعه شهر شامل زیست‌پذیری شهری، حکمروایی شهری، بانکی بودن و رقابت‌پذیری شهری در توسعه شهری گلوگاه مورد سنجش قرار گرفت. برای سنجش وضعیت متغیرهای تحقیق از آزمون تی

Table 1. Demographic characteristics

		Residents (Percent)	Urban Planning Experts (Percentage)
Gender	Male	63	77
	Female	37	23
Education	Diploma	17	4
	Associate of Science	18	9.1
	Bachelor's	39	27
	Masters	23.1	50
	Ph.D.	0.1	9.1
Age Groups	Less than 25	3.4	4.5
	26-45	94.9	86.4
	46-65	1.7	9.1

همواره از کانون‌های پر رفت‌وآمد شهروندان است که این خود موجب شلوغی در برخی از ساعات روز می‌شود. شکل ۲، موقعیت استان مازندران، شهرستان گلوگاه و شهر گلوگاه در ایران را نشان می‌دهد.

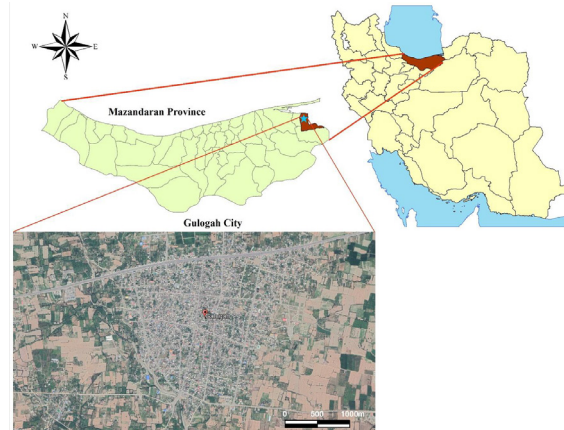

Fig.2. Geographical location of Mazandaran province, Golugah county, and Golugah city in Iran

روش تحقیق

پژوهش مورد نظر، از نظر هدف، کاربردی و از نوع تحقیقات توصیفی-تحلیلی است. روش گردآوری اطلاعات اسنادی و پیمایشی بوده است. ابزار پژوهش پرسشنامه محقق ساخته در قالب طیف پنج مقیاسی لیکرت طراحی شد. شاخص‌های و متغیرها بکار گرفته شده در این تحقیق از مرور ادبیات و مبانی نظری تحقیق استخراج شد. جامعه آمار شهروندان شهر گلوگاه و کارشناسان امور شهری بودند. برای گردآوری اطلاعات از روش‌های اسنادی، کتابخانه‌ای و پیمایشی استفاده شده است.

قابلیت اعتبار پرسشنامه به‌کمک روایی محتوایی انجام گرفت به‌طوری‌که پرسشنامه طراحی شده پیش از توزیع بین جامعه آماری در اختیار چندین نفر از افراد صاحب نظر در حوزه این موضوع قرار گرفت و مورد تأیید واقع شد. با توجه به اینکه جمعیت شهر گلوگاه طبق آمار سال ۱۳۹۵ برابر با ۲۱۳۵۲ نفر می‌باشد؛ برای بدست آوردن تعداد حجم نمونه شهروندان از فرمول کوکران استفاده شد که ۳۵۵ پرسشنامه در میان آنها به روش نمونه‌گیری تصادفی توزیع شد. برای گروه کارشناسان از نمونه‌گیری گلوله برفی بهره گرفته شد که در نهایت ۲۲ نفر شناسایی شدند. برای سنجش پایایی پرسشنامه از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد و مقدار آن ۰،۷۹۷ بود که نشان می‌دهد همبستگی درونی بین متغیرها بالاست و پایایی پرسشنامه مطلوب است. جهت تحلیل داده‌های گردآوری شده از درصد فراوانی، میانگین، انحراف معیار و واریانس برای تحلیل توصیفی متغیرها استفاده شد. همچنین از آزمون‌های استنباطی همچون تی تک نمونه‌ای، تی مستقل، تحلیل واریانس یک طرفه (ANOVA) و آزمون تعقیبی LSD و همبستگی پیرسون در SPSS بهره گرفته شد.

متغیرهای رقابت‌پذیری عمدتاً متغیرها دارای تفاوت معنی‌داری هستند؛ تنها در دو متغیر میزان مزیت‌های محیطی و ظرفیت‌های کافی شهر برای رقابت با شهرهای مجاور و دستیابی به توسعه و اولویت سازمان‌ها برای استفاده و جذب نیروهای متخصص بومی تفاوت معنی‌داری مشاهده نمی‌شود. این نشان می‌دهد شهر به دلیل ظرفیت‌های محیطی از جمله دریا و شرایط بندرگاهی و همچنین مزیت مکانی با دو استان هم‌جوار و نزدیک می‌تواند از مزایای توسعه منطقه‌ای و اقتصادی بهره‌مند شود.

با توجه به جدول ۳ در خصوص معنی‌داری ابعاد زیست‌پذیری شهری، حکمروایی شهری، بانکی بودن شهری و رقابت‌پذیری شهری در تحلیل جایگاه توسعه شهری گلوگاه، اقدام به ترکیب متغیرهای هر بعد از طریق روش کامپیوت شد تا درک بهتری از هر دو گروه شهروندان و کارشناسان در خصوص ابعاد راهبرد توسعه شهر حاصل شود. هدف اصلی آزمون تی تک نمونه‌ای در این مرحله تحلیل هر یک از ابعاد راهبرد توسعه شهر است. با توجه به نتایج آزمون بر مبنای میانگین محاسبه شده که تمامی ابعاد با میانگین فرضی ۳ سنجش شده و ثابت می‌شود؛ میانگین واقعی نظر کل پاسخگویان برای تمامی ابعاد از میانگین فرض کوچکتر و در حد متوسط به پایین است و در سطح ۰.۰۵ معنی‌داری بین ابعاد مشاهده می‌شود. با توجه به جدول ۳ از نظر شهروندان بیشترین میانگین مربوط به حکمروایی شهری با میانگین ۲.۸۱ و کمترین میانگین مربوط به زیست‌پذیری شهری با میانگین ۲.۶۲ می‌باشد. مقدار آماره t که نمایانگر اعداد منفی می‌باشند و نشانگر عدم مطلوبیت ابعاد راهبرد توسعه شهر در شهر گلوگاه می‌باشند. همچنین با توجه به اینکه سطح میانگین تمام ابعاد کمتر از مقدار آزمون است می‌توان نتیجه گرفت که شهر در وضعیت چندان مطلوبی قرار ندارد.

با توجه به جدول ۴ از نظر کارشناسان شهری بیشترین میانگین مربوط به بانکی بودن شهری با مقدار ۲.۷۲ بوده و کمترین مقدار میانگین مربوط به زیست‌پذیری شهری با ۲.۳۷ می‌باشد که تمام ابعاد کمتر از مقدار میانگین فرضی می‌باشند. با توجه به میزان معنی‌داری کمتر از ۰.۰۵ برای ابعاد زیست‌پذیری، حکمروایی و رقابت‌پذیری شهری شاهد تفاوت معنی‌داری در این ابعاد هستیم اما بعد بانکی بودن سطح معنی‌داری بیش از ۰.۰۵ دارد. با توجه به نتایج بدست آمده مشاهده می‌شود که در میانگین هر چهار بعد نزدیکی بین نظرات شهروندان و کارشناسان مشاهده می‌شود و هر دو گروه معتقدند که شهر در وضعیت مطلوبی قرار ندارد.

با توجه به نتایج جدول ۵ در آزمون لوین برای کل ابعاد با مقدار F ۱۷.۹۰ مشخص می‌گردد سطح معنی‌داری کوچکتر از ۰.۰۵ است. در نتیجه واریانس

تک‌نمونه‌ای استفاده شد. از آنجا که نماگرهای هر عامل با طیف لیکرت سنجیده شده است، عدد ۳ حد متوسط در نظر گرفته شد و داده‌ها در هر یک از نماگرها با این عدد سنجیده شدند. تحلیل نظرات پاسخ‌دهندگان که در جدول ۲ ارائه شده، در مورد متغیرهای مرتبط با راهبرد توسعه شهر گلوگاه با استفاده از این آزمون نشان می‌دهد که تفاوت میانگین سطوح تجربه از مقدار فرض آزمون در سطح ۰.۰۵ برای عمده متغیرها معنی‌دار است.

برای بعد زیست‌پذیری تمامی متغیرها دارای تفاوت معنی‌داری هستند. میانگین برای تمامی متغیر کمتر از میانگین فرض شده است و تنها در متغیر میزان کنترل مشکلات زیست محیطی که میانگین نزدیک به فرض مشاهده می‌شود که نشان می‌دهد مدیریت شهری تا حدی در این خصوص بهتر عمل کرده است با این حال آن چندان مطلوب شهروندان نیست. در بعد حکمروایی شهری عمده متغیرها دارای تفاوت معنی‌داری می‌باشند به جز تسهیلات موجود جهت رسیدگی به شکایت‌های شهروندان، برگزاری جلسات پرسش و پاسخ شهرداری با گروه‌های مردمی، انتشار رسمی قراردادهای و مناقصه‌ها در شهر و نبود ابهام در خصوص قراردادهای و مناقصه‌ها در اختلاف معنی‌داری مشاهده نمی‌شود. میانگین نیز برای این موارد نزدیک به میانگین فرض شده می‌باشد که نشان می‌دهد مدیریت شهری در این متغیرها، تا حدی جنبه‌های مشارکتی و شفافیت لازم را انجام در نظر گرفته است اما این بدان معنی نیست که عملکرد بالا بود تا موجب جلب اعتماد بیشتر شهروندان از مدیریت شهری شود. همچنین وضعیت متغیر میزان نقش گروه‌های ذینفع و ذی‌نفع در تصمیم‌گیری‌ها نیز به موضوع وجود نهادهای مختلف امور شهر اشاره دارد که هر یک در تصمیم‌گیری‌ها دخیل هستند هر چند که موازی کاری سازمانی نیز مشاهده می‌شود. نقش‌آفرینی گروه‌های ذینفع نیز به وضعیت حضور شهروندان به عنوان بدنه شورای شهر به‌عنوان نهاد موثر مدیریت شهری در تصمیم‌گیری اشاره داد. در ارتباط با بعد بانکی بودن برخی متغیرها تفاوت معنی‌داری دارند اما برخی متغیرها مانند میزان مطلوبیت زیرساخت‌های ارتباطی شهر، تسهیلات بانک‌ها برای تسهیل در امر بانکداری الکترونیک، تمایل بانک‌ها برای استفاده از فناوری‌های جدید در ارائه خدمات و میزان مهارت و دانش کارکنان بانک‌ها برای استفاده از سیستم‌های جدید بانکی دارای اختلاف معنی‌داری نمی‌باشد و شهروندان از ارتباط با زیرساخت‌های نوین و الکترونیک رضایت نسبی را دارند. البته برخی از خدمات ارائه شده توسط مخابرات و شبکه‌های تلفن همراه نیز در بانکداری الکترونیک این شهر موثر بوده است چرا که در شهر همه بانک‌ها حضور ندارند و این بستر الکترونیک موجب برخی تسهیلات را برای شهروندان فراهم کرده است. در بین

صادق است. آزمون لوین برای ابعاد حکمروایی و رقابت‌پذیری معنی‌دار نیست. به عبارتی واریانس دو گروه مستقل برابر هستند. بنابراین باید سطر اول یعنی معنی‌داری دوسویه بررسی شود. بر این اساس رقابت‌پذیری به دلیل سطح معنی‌داری ۰,۰۴۱ که کمتر از ۰,۰۵ می‌باشد اختلاف معنی‌داری بین دو

گروه‌های مستقل شهروندان و کارشناسان در ابعاد ذکر شده با هم برابر نیستند. بر اساس سطر دوم یعنی نابرابری واریانس‌ها اختلاف معنی‌داری بین دو گروه مشاهده می‌شود. این به معنای نابرابری مقدار میانگین بین دو گروه مردم و کارشناسان است. این مورد برای ابعاد زیست‌پذیری و بانکی بودن نیز

Table 2. Analysis of the dimensions of the development strategy of Galugah city with one sample t-test

Dimensions	Indicator	Sig.	Mean	Standard deviation	t
Livability	Economic conditions of residents	0.000	2.46	0.631	-16.570
	Actions to reduce poverty	0.000	2.42	0.628	-17.808
	Employment field in the city	0.000	2.66	0.612	-10.855
	Economic stability and confidence building in residents	0.000	2.33	0.631	-20.474
	Quality of city streets and transportation system	0.000	2.79	0.809	-4.968
	Cultural facilities of the city	0.000	2.31	0.783	-17.176
	condition of buildings and streets	0.000	2.57	0.697	-12.049
	Green space of the city	0.000	2.45	0.667	-16.063
	The quality of green places and recreational places	0.000	2.48	0.681	-14.757
	Access to sports facilities	0.000	2.58	0.695	-11.634
	The state of control of environmental problems	0.017	2.91	0.731	-2.395
	Quality of Life	0.000	2.35	0.895	-14.149
	Resident security situation	0.000	2.54	0.691	-12.820
	Mental health of residents	0.000	2.81	0.789	-4.698
Crime Rate	0.000	2.83	0.753	-4.378	
Governance	Support of the city council to create an NGO	0.000	2.57	0.984	-8.475
	Increasing the number of city council members	0.000	2.30	0.834	-16.241
	Facilities for handling resident complaints	0.744	3.01	0.632	0.326
	Holding municipal meetings with public groups	0.452	2.98	0.616	-0.752
	The response rate of city laws to issues	0.000	2.80	0.759	-5.156
	The degree of respect for the law of city officials	0.000	2.36	0.776	-16.129
	The degree of respect for the law of residents	0.000	2.46	1.015	-10.348
	The extent of the role of interested and influential groups in decision-making	0.008	3.16	1.200	2.660
	Informing residents about city plans	0.002	3.17	1.096	3.054
	Official publication of contracts and tenders	0.175	3.08	1.136	1.360
Lack of ambiguity regarding contracts and tenders	0.959	3.00	1.007	0.051	
Financial Resource	The level of desirability of the communication infrastructure of the city	0.857	2.99	0.855	-0.181
	The extent of the telecommunication network	0.035	3.07	0.680	2.120
	The number of bank branches in the city	0.000	3.17	0.792	4.227
	facilitate of electronic banking	0.951	3.00	0.843	0.061
	The number of ATMs in the city	0.033	3.09	0.820	2.135
	use new technologies in providing services bank	0.638	3.02	0.766	0.470
	Providing necessary training to residents to use new banking systems	0.009	2.90	0.748	-2.618
	The level of skill and knowledge of bank employees to use new banking systems	0.399	3.03	0.732	0.844
	security and trust of residents in electronic banking systems	0.001	2.81	1.082	-3.427
	municipal investment for the economic prosperity of the city	0.000	2.46	0.904	-11.616
	attention to income groups in the imposition of taxes and collection of city fees	0.000	2.71	0.934	-6.118
	The amount of legal guarantee of taxes and duties prescribed to be collected from residents	0.000	2.76	1.066	-4.398
	Necessary and sufficient measures of municipalities to prevent misuse of tax codes	0.000	2.72	0.898	-5.964
	Informing the residents about the activities and services and expenses of the municipality	0.000	2.79	1.042	-3.904
Creating transparency and informing residents about the payment of duties and taxes	0.000	2.48	0.844	-12.016	
Appropriate stability of municipal revenue sources	0.000	2.49	0.979	-10.103	
Compliance with the law in levying duties and taxes and earning money by municipalities	0.000	2.76	1.173	-3.997	

Table 2. Analysis of the dimensions of the development strategy of Galugah city with one sample t-test

Competitiveness					
Expertise of city managers to perform tasks	0.000	2.65	0.726	-9.437	
Environmental advantages and sufficient capacities of the city to compete with neighboring cities	0.078	3.08	0.933	1.766	
The existence of expert staff and potential human talents	0.000	2.67	0.667	-9.577	
Commitment and supervision of city managers to implement long-term plans	0.000	2.64	0.748	-9.226	
Necessary actions of city managers to attract public and private funds to create new infrastructures	0.000	2.82	0.753	-4.584	
Existence of financial and legal incentives for the participation of the private sector in order to create new infrastructures	0.000	2.48	0.652	-15.551	
educational facilities in the city	0.000	2.47	0.761	-13.461	
Having the human resources working in the governing organizations of the city with knowledge, information, skills and education to perform tasks	0.000	2.56	0.820	-10.424	
The awareness of city managers about the advantages of the city to use them	0.000	2.58	0.703	-11.577	
Addressing the city's need for new infrastructures due to the city's growth through government budgets	0.000	2.68	1.002	-6.117	
Having the city in terms of local manpower	0.000	2.83	0.727	-4.466	
The priority of organizations to use and attract local experts	0.154	3.08	1.081	1.429	

Table 3. Dimensions of the development strategy of Galugah city from the residents' perspective with one sample t-test

Dimensions	Mean	t	df	Sig. (2-tailed)	95% Confidence Interval of the Difference	
					Lower	Upper
Livability	2.62	-40.00	354	0/000	-0.02	-0.04
Governance	2.81	-7.86	354	0/000	-0.23	-0.13
Resource Financial	2.8	-7.001	354	0/000	-0.07	0.01
Competitiveness	2.78	-17.09	354	0/000	-0.26	-0.16

Table 4. Different aspects of Galugah city development strategy from the point of view of urban experts with one sample t-test

Dimensions	Mean	t	df	Sig. (2-tailed)	95% Confidence Interval of the Difference	
					Lower	Upper
Livability	2.37	-3.42	21	0.000	-0.78	-0.17
Governance	2.57	-3.07	21	0.006	-0.70	-0.13
Resource Financial	2.72	-2.59	21	0.450	-0.47	-0.065
Competitiveness	2.40	-5.54	21	0.000	-0.81	-0.36

وضعیت شهر در ابعاد مختلف را متوجه نهاد و سازمان دیگری می‌دانند.

مقایسه میانگین‌های ابعاد مختلف راهبرد توسعه شهر گلوگاه

به‌منظور بررسی اختلاف میان ابعاد مختلف راهبرد توسعه شهر در گلوگاه و این که آیا این تفاوت معنی‌دار است یا خیر، از آزمون تحلیل واریانس یک‌طرفه (ANOVA) استفاده شد. همچنین برای پی بردن به جزئیات این آزمون و بررسی میزان اختلاف میان ابعاد مورد بررسی، با توجه به نتایج آزمون ناهمگنی واریانس‌ها از آزمون تعقیبی LSD استفاده شده است. مطابق با جدول ۶ و با توجه به سطح معنی‌داری ۰,۰۰۰، فرض برابری میانگین میان ابعاد مختلف راهبرد توسعه شهر رد می‌شود و می‌توان نتیجه گرفت که حداقل دو بعد با هم تفاوت دارند.

گروه را نشان می‌دهد که وضعیتی مشابه با ابعاد زیست‌پذیری و بانکی بودن دارد. برای بعد حکمروایی بر اساس سطر نخست آن یعنی ۰,۵۷۸ اختلاف معنی‌داری مشاهده نمی‌شود. با توجه به نتایج میانگین متغیرها که در بالا به آن اشاره شده رضایت از این وضعیت برای هر دو گروه در حد متوسط به پایین است. به‌طور کلی میانگین گروه شهروندان به‌طور جزئی از گروه کارشناسان بالاتر است. البته برای هر دو گروه مستقل هیچ میانگینی در هیچ کدام از ابعاد راهبرد توسعه شهر گلوگاه به‌صورت تفکیک شده و کل بالاتر از سه گزارش نشد. دلیل شکاف بین نظر شهروندان و کارشناسان شهری این است که انتظارات شهروندان همواره برآورده نشده است. مدیریت شهری بر این باور است که اقدامات آنها نتایج مثبتی در برداشته و وضعی بر آنها وارد نیست. از طرفی دیگر کارشناسان مختلف حوزه شهری در خصوص چالش‌های شهری هم نظر نیستند و

Table 5. Investigation opinion of resident and experts for CDS in Galugah with independent samples test

Dimensions		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
Livability	Equal variances assumed	105.58	0.000	-5.49	375	0.000	-0.27	0.05	-0.37	-0.18
	Equal variances not assumed			-2.34	21.3	0.029	-0.27	0.12	-0.52	-0.03
Governance	Equal variances assumed	2.14	0.144	-0.55	375	0.578	-0.06	0.10	-0.25	0.14
	Equal variances not assumed			-0.70	25.7	0.485	-0.06	0.08	-0.22	0.10
Resource Financial	Equal variances assumed	33.67	0.000	-3.32	375	0.001	-0.25	0.08	-0.41	-0.10
	Equal variances not assumed			-1.92	21.7	0.068	-0.25	0.13	-0.53	0.02
Competitiveness	Equal variances assumed	2.09	0.149	-2.05	375	0.041	-0.14	0.07	-0.28	-0.10
	Equal variances not assumed			-1.54	22.4	0.136	-0.14	0.09	-0.33	0.05
City Development strategy	Equal variances assumed	17.90	0.000	-3.37	375	0.001	-0.18	0.05	-0.29	-0.08
	Equal variances not assumed			-2.35	22.1	0.028	-0.18	0.08	-0.34	-0.02

Table 6. Investigation variance fore CDS dimensions in Galugah City

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	17.570	3	5.857	48.479	0.000
Within Groups	181.698	1504	0.121	-	-
Total	199.269	1507	-	-	-

نشان‌دهنده تفاوت معنی‌داری این بعد با سایر ابعاد مذکور است.

تحلیل وضعیت ابعاد راهبرد توسعه شهر

نتایج حاصل از آزمون همبستگی پیرسون در جدول ۸ نشان می‌دهد که بین ابعاد راهبرد توسعه شهر با بعد زیست‌پذیری در بین تمامی اختلاف معنی‌داری وجود دارد؛ به طوری که در سطح معنی‌داری ۰,۰۱ کمتر از این مقدار می‌باشد. بین ابعاد چهارگانه مذکور رابطه معنی‌دار و همبستگی بین متغیرها مثبت می‌باشد، زیرا با افزایش مقدار متغیرها در یک جهت مقدار متغیرها در جهت دیگر نیز افزایش می‌یابد. باتوجه به نتایج جدول مذکور مشخص گردید که ارتباط بین بعد زیست‌پذیری با حکمروایی و بین بانکی بودن و حکمروایی در سطح متوسطی قرار دارد. سایر ابعاد با وجود مثبت بودن همبستگی نه چندان خوبی را نشان می‌دهند. میزان ضریب بدست آمده به صورت کلی برای کلیه شاخص‌ها وضعیت متوسط رو به پایین را نشان می‌هد که می‌بایست مورد توجه برنامه‌ریزان، سیاستگذاران و مدیران شهری قرار گیرد.

با بهبود عملکرد در متغیرهای بانکی بودن یعنی زیرساخت‌های ارتباطی مانند شبکه‌های اینترنت و مخابرات و همچنین تسهیلات بانکی کافی و ارزان قیمت می‌توان شرایط زیست را در بخش‌های اقتصادی و شغل‌های نوین که به زیرساخت‌های

همان‌طور که اشاره شد رد شدن فرض صفر به این معناست که حداقل یکی از گروه‌ها با دیگران تفاوت دارد اما اینکه تفاوت میان کدام گروه‌ها وجود دارد مشخص نیست؛ بنابراین باید از روش‌هایی برای مقایسه دوبه‌دویی میانگین‌ها استفاده کرد. در این میان، روش‌های بسیاری برای مقایسه میانگین بین گروه‌ها وجود دارد که یکی از آنها پس‌آزمون LSD می‌باشد. در جدول ۷، چهار بعد بررسی شده از نظر مشابهت یا اختلاف میانگین با یکدیگر بررسی شده است. در گروه اول میانگین زیست‌پذیری شهری با سایر ابعاد مقایسه شده است. همان‌طور که سطح معنی‌داری نشان می‌دهد تفاوت معنی‌داری با بانکی بودن، حکمروایی و رقابت‌پذیری شهری وجود دارد و این اختلاف به نفع بعد زیست‌پذیری می‌باشد. در گروه دوم میانگین بانکی بودن شهری در توسعه شهری گلوگاه با سایر ابعاد مورد سنجش قرار گرفت. با توجه به سطح معنی‌داری آزمون می‌توان گفت که این تفاوت در میان عوامل زیست‌پذیری و رقابت‌پذیری شهری به نفع بانکی بودن معنی‌دار است اما برای بعد حکمروایی اختلاف معنی‌داری مشاهده نشد. نتایج حکمروایی شهری با سایر ابعاد نشان می‌دهد اختلاف میانگین بعد زیست‌پذیری شهری و رقابت‌پذیری شهری بر توسعه شهری گلوگاه مشهود است اما در دیگر بعد یعنی بانکی بودن تفاوت معنی‌داری مشاهده نمی‌شود. میانگین بعد رقابت‌پذیری با سایر ابعاد مقایسه شد که نتایج

Table 7. Result test LSD fore comparative CDS dimensions in Galugah

(I) cod	(J) cod	Mean Difference (I-J)	Std. Error	95% Confidence Interval	
				Lower Bound	Upper Bound
Livability	Resource Financial	*-0.246	0.000	-0.296	-0.196
	Governance	*-0.275	0.000	-0.325	-0.225
	Competitiveness	*-0.141	0.000	-0.191	-0.092
Financial Resource	Livability	*0.246	0.000	0.196	0.296
	Governance	0.029	0.251	-0.078	0.020
	Competitiveness	*0.104	0.000	0.055	0.154
Governance	Livability	*0.275	0.000	0.225	0.325
	Resource Financial	0.029	0.251	-0.020	0.078
	Competitiveness	0.133	0.000	0.084	0.183
Competitiveness	Livability	*0.141	0.000	0.092	0.191
	Resource Financial	*-0.104	0.000	-0.154	-0.055
	Governance	*-0.133	0.000	-0.183	-0.084

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

Table 8. Integration of dimensions influence in Galugah CDS

		Livability	Financial Resource	Governance	Competitiveness
Livability	Pearson Correlation	1	**0.212	**0.469	**0.270
	Sig. (2-tailed)		0.000	0.000	0.000
Financial Resource	Pearson Correlation	**0.212	1	**0.499	**0.400
	Sig. (2-tailed)	0.000		0.000	0.000
Governance	Pearson Correlation	**0.496	**0.499	1	**0.306
	Sig. (2-tailed)	0.000	0.000		0.000
Competitiveness	Pearson Correlation	**0.270	**0.400	**0.306	1
	Sig. (2-tailed)	0.000	0.000	0.000	

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

اعلام رای موافق یا مخالف بودن به هر لایه، برنامه، قراردادهای و مناقصه‌ها و علاوه بر آن رعایت دقیق قوانین و مقررات بدون ملاحظه کاری که همگی در زندگی شهروندان موثر است، می‌تواند موجبات جلب اعتماد عمومی و بهبود زندگی شهروندان فراهم سازد. بهبود مجموع این شرایط، شهر را به یک فضای زیستی پویا، شکوفا و با تحرک تبدیل می‌کند.

در ارتباط با رقابت‌پذیری شهری، مدیریت کارآمد و توانا با تخصص و تجربه می‌تواند مزیت‌های مختلف محیطی، انسانی، اقتصادی و غیره در شهر را شناسایی و با نگاهی عمیق و عالمانه در جهت بهره‌برداری آن به نفع شهروندان اقدام کند. این کارآمدی موجب خواهد شد تا مدیران در صدد برنامه‌های بلندمدت برای شهر برآیند و در این راه‌گذر سرمایه‌های اجتماعی را فعال و سرمایه‌های مالی را از بخش‌های دولتی و خصوصی جذب نمایند. البته این خود علاوه بر کارآمدی مستلزم مکانیزم‌های نظارتی و ارزیابی مستمر برای هدایت در مسیر صحیح است. وجود منابع انسانی متخصص و بومی که استعدادهای شهر هستند، می‌بایست همراه مورد توجه باشند و علاوه بر نقش مشورتی، در بدنه اجرایی امور به‌عنوان نیروی شاغل به کار گرفته شوند. از طرفی دیگر وجود زیرساخت‌های نوین الکترونیک در شبکه بانکی و شهر و همچنین مهارت‌آموزی در بهره‌مندی از شیوه‌های نوین و کسب‌وکارهای حرفه‌ای نوین و خوداشتغال در

ارتباطی مربوط است ارتقا بخشید و مشکلات شهروندان را در خصوص اشتغال و نهایت معیشت که خود باعث کاهش فقر می‌شود، مرتفع کرد. از سویی دیگر کارایی اقتصادی از طریق میزان فعالیت نهادهای مدیریت شهری برای سرمایه‌گذاری در شهر، وضع مالیات و عوارض بر حسب گروه‌های شغلی درآمدی و شفافیت در خصوص نحوه استفاده و هزینه کرد آن با رعایت جنبه‌های قانونی علاوه بر اینکه زمینه درآمد پایدار شهرداری‌ها را موجب خواهد شد و کدهای درآمدی آن را تنظیم می‌کند، باعث ایجاد اشتغال، افزایش عملکرد در جنبه‌ها مختلف از جمله حمل‌ونقل جهت بهبود کیفیت معابر، فضاهای سبز، زیباسازی منظر شهر، تفریحی و فراغتی و به‌طور کلی بهبود کیفیت زندگی و رفاه اجتماعی و اقتصادی در شهر می‌شود. علاوه بر این، این روند موجب اعتماد اجتماعی شهروندان به‌عنوان عنصری مهم در زیست‌پذیری به نهادهای مدیریت شهر می‌شود.

از نظر حکمروایی شهر رعایت اصول آن همچون کمک به شکل‌گیری تشکل‌های مردم و نهاد و مدنی که می‌توانند صدای فقرای شهری و پیگیری مسائل دیگر از جمله مشکلات زیست محیطی، فرهنگی، اجتماعی و غیره باشند و همچنین پاسخگو بودن مدیران شهری و اینکه خود را مدام در معرض قضاوت شهروندان برای عملکردشان قرار دهند و همچنین شفافیت در خصوص مسائل و چالش‌های شهر مانند

دارند. نگاه متفاوت به متغیرهای بانکی بودن در دسته کارشناسان به دلیل گروه‌بندی و گوناگونی این دسته است زیرا سعی شد از تمامی ذی‌نفعان در امور شهر پرسشگری انجام شود تا درک واقعی‌تری از مسائل شهری حاصل شود.

با توجه به آزمون انجام شده می‌توان اظهار داشت که شهر گلوگاه از نظر راهبردهای توسعه شهر در وضعیت قابل قبول نمی‌باشد و لزوم تهیه و اجرای طرح توسعه شهر بیش از پیش احساس می‌شود. تقویت و اجرای رویکردهای زیست‌پذیری در شهر گلوگاه با توجه به وضعیت نامطلوب و غیرقابل قبول آن در این شهر ضروری به نظر می‌رسد. حکمروایی به‌عنوان بعد دیگر زمینه‌ساز تحقیق اهداف توسعه پایدار در شهر است. رعایت و بکارگیری صحیح شاخص‌های می‌تواند اعتماد بیشتر شهروندان به نهادهای مدیریت شهری را موجب شود و شهروندان را برای تحقیق برنامه‌های شهری با این برنامه‌های همسو کند؛ به شرطی که مشارکت عمومی برای اهداف برنامه‌ریزی شهری به‌صورت فعالانه صورت گیرد و مردم نقشی در تصویب برنامه‌های شهر داشته باشند و شهروندان در نردبان غایی مشارکت به‌عنوان شهروندان قدرتمند نقش‌آفرینی کنند و قدرت‌های شهری در یک سیستم عادلانه دموکراتیک توزیع و شهروندان بتوانند در تصمیم‌گیری سهمیم باشند. به‌همین منظور باید با برنامه‌ریزی مناسب و جامع از ظرفیت‌های موجود شهر و بکارگیری نیروها به توسعه‌ای همه‌جانبه دست یافت که باعث افزایش کیفیت زندگی گردد که در نتیجه رفاه و آسایش بیشتری را برای تمامی شهروندان در بر خواهد داشت. کیفیت و قابلیت زندگی منجر به کاهش فقر، نابرابری‌های اجتماعی-اقتصادی و فضایی، ایجاد محیطی سالم شهری، افزایش امنیت شخصی، پاسخگویی سیاسی و ایجاد امکانات تفریحی در دسترس همه می‌شود.

نتایج این تحقیق ضرورت تهیه برنامه راهبرد توسعه شهری را نشان می‌دهد و ارزیابی و تحلیل‌های صورت گرفته در این تحقیق می‌تواند پیش زمینه بررسی مسائل مختلف برای برنامه مذکور باشد. مطالعه انجام‌شده از این نظر سنجی به درک بهتر مسائل مختلف شهروندان و مدیریت شهری کمک می‌کند. به‌طوری‌که ممکن است ارزیابی منطقی از وضعیت فعلی در این شهر، به مدیران، برنامه‌ریزان و سیاست‌گذاران شهری کمک کند تا اقداماتی در جهت رفع مشکلات آنها در قالب برنامه راهبرد توسعه شهر انجام دهند.

پی‌نوشت

1. Comprehensive Plan
2. Advocacy Planning
3. City Development Strategy

رقابت‌پذیری شهر موثر می‌باشد. مجموعه این عوامل توان شهر را برای بهره‌مندی از محیط‌های پیرامون افزایش می‌دهد و روند معیشت، اشتغال، احساس خوشبختی و زندگی را در شهر بهبود خواهد بخشید و موجبات زندگی و توسعه‌ای پایدار در شهر می‌شود.

نتیجه‌گیری

در دوره کنونی از فرایند شهرنشینی در شهرهای ایرانی به‌طور عام و شهر گلوگاه به‌طور خاص، طرح‌های جامع به‌دلیل بلندمدت بودن، ایستایی و عدم مشارکت شهروندان، عملاً کارایی خود را برای بهبود وضعیت شهری از دست داده‌اند. طرح‌های جامع بیشتر نقش‌بازدارنده داشته و نقش هدایت‌کنندگی آنها بسیار کم‌رنگ است. طرح‌های راهبردی می‌توانند شهرداری‌ها و نهادهای مدیریت شهری و مردمی را از حال انفعال بیرون آورند و به آنها نقشی فعال و هدفمند در جهت توسعه شهر اعطا نمایند. راهبرد توسعه شهر یک فرآیند شهری مشارکتی دارای اهداف رشد اقتصادی و بهبود مدیریت شهری است و به‌دنبال شهری با قابلیت‌های زندگی بالا، زیست‌پذیر، بانک‌پذیر، رقابت‌پذیر و حکمروایی شایسته شهری است. از این‌رو این برنامه، بستری را فراهم می‌کند تا مردم و مسئولان شهری با یکدیگر به این توافق برسند که از شهرشان چه می‌خواهند و سپس نقش هر یک را در جهت رسیدن به این هدف مشخص نماید. به‌همین منظور پیشنهاد اجرای برنامه راهبرد توسعه شهر می‌تواند راه‌حلی برای برون رفت از وضعیت طرح‌های موجود توسعه شهری باشد. البته الزام تهیه و اجرای برنامه راهبرد توسعه شهر تحلیل و ارزیابی جامع از شهر می‌باشد که این تحقیق از این منظر به آن پرداخته است.

نتایج پژوهش حاضر نشان داده که شهر گلوگاه با چالش‌هایی مواجه است که اینها همه منجر به کاهش کیفیت زندگی شهری در آن شده است. با تقویت ابعاد الزام‌آور راهبرد توسعه شهر می‌توان باعث افزایش کیفیت زیست‌پذیری این شهر شد. نتایج این پژوهش بر اساس آزمون آماری نشان داد که شاخص‌های مربوطه برای شهر گلوگاه در ارتباط با ساکنین و کارشناسان با میزان کمتر از میانگین استاندارد در حد پایین قرار دارد؛ در این میان میانگین شاخص‌ها برای ساکنین، بعد زیست‌پذیری شهری ضعیف‌تر از سایر ابعاد می‌باشد و بعد از آن بعد رقابت‌پذیری شهری قرار دارد. حکمروایی شهری و بانکی بودن در وضعیت بعدی قرار می‌گیرند. کارشناسان شهری نیز با همین وضعیت این ابعاد را ارزیابی می‌کنند. با وجود تفکرات همسومی دو گروه مورد مطالعه به لحاظ آماری اختلاف معنی‌داری مشاهده می‌شود که علت آن میانگین پایین‌تر ابعاد مورد مطالعه از طرف کارشناسان می‌باشد. چرا که آنها به‌دلیل درگیر بودن با مسائل شهر همچون حکمروایی و رقابت‌پذیری نگاه واقع‌بینانه‌تر و عینی‌تر

تعارض منافع

نویسندگان اعلام می‌دارند که در انجام این پژوهش هیچ‌گونه تعارض منافی برای ایشان وجود نداشته است.

تأییدیه‌های اخلاقی

نویسندگان متعهد می‌شوند که کلیه اصول اخلاقی انتشار اثر علمی را براساس اصول اخلاقی COPE رعایت کرده‌اند و در صورت احراز هر یک از موارد تخطی از اصول اخلاقی، حتی پس از انتشار مقاله، حق حذف مقاله و پیگیری مورد را به مجله می‌دهند.

منابع مالی / حمایت‌ها

موردی توسط نویسندگان گزارش نشده است.

مشارکت و مسئولیت نویسندگان

نویسندگان اعلام می‌دارند به‌طور مستقیم در مراحل انجام پژوهش و نگارش مقاله مشارکت فعال داشته و به‌طور برابر مسئولیت تمام محتویات و مطالب گفته‌شده در مقاله را می‌پذیرند.

4. Vision
5. Action Plans
6. Livability
7. Urban Governance
8. Competitiveness
9. Bankability
10. Stability
11. Empowerment
12. Evans
13. Livable Cities
14. Living
15. Ecological Sustainability
16. Sustainable Human Development
17. Collaborative Planning
18. Structural Approach
19. Social Engineering
20. Technical Engineering
21. Circuit Citizen
22. Economic Recreation
23. Urban Tax System
24. Sustainable Financial Resources

تشکر و قدردانی

موردی توسط نویسندگان گزارش نشده است.

References

1. AASHTO. (2010). American Association of State Highway and Transportation Officials, the Road to Livability: how state departments of transportation are using road investments to improve community livability.
2. Addanki, S. C., & Venkataraman, H. (2017). Greening the economy: A review of urban sustainability measures for developing new cities. *Sustainable Cities and Society*, 32, 1-8.
3. Akbari, M., Boştan Ahmadi, V., Mosavi, S., & Haji Por, N. (2018). Assessment of the Livability of Metropolitan Areas of Shiraz from the Perspective of Citizens. *Social Development & Welfare Planing*, 10(37), 125-157. [In Persian]
4. Asadi, R., & Rahnama, M. (2014). Determining situation of indices of good urban governance in Mashhad. *Journal of Urban - Regional Studies and Research*, 5(20), 143-162. [In Persian]
5. Ashrafi, Y. (2009). CDS a new approach in urban planning. *Urban Management*, 7(23), 89. [In Persian]
6. Basiri, M., & Rabi, N. (2016). Electronic banking in Iran, concepts, infrastructures, challenges. National Electronic Commerce Conference, November, Tehran. [In Persian]
7. Camero, A., & Alba, E. (2019). Smart City and information technology: A review. *Cities*, 93, 84-94.
8. Castells, M. (2002). The Information Age: Economy, Society and Culture: The Emergence of the Network Society (Volume 1). Translators: Aliqlian, A., Khakbaz, A., Chavoshian, H., New Design Publication, Tehran. [In Persian]
9. Cities Alliance (2017). City Development Strategy 2.0 -City Growing with Vision.
10. Cities Alliance. (2001). City Development Strategies: The Cities Alliance Perspective, Washington D.C, USA-18.
11. Cities Alliance. (2003). City Development Strategies, Cities Without Slums, Annual Report. Washington, DC, USA.
12. Cities Alliance. (2020). Strategic City Planning: Can you take a CDS for one city and use it as a model for other cities? Accessed at: <https://www.citiesalliance.org/strategic-city-planning>
13. Dziembała, M. (2019). Smart city as a steering center of the region's sustainable development and competitiveness. In *Smart Cities: Issues and Challenges* (pp. 149-169). Elsevier.
14. Esmacilzadeh, H., & Hemati, M. (2012). Good governance is the way to realize a good city. *Political Science, Political & Economic Ettelaat*, 288, 102-115. [In Persian]
15. Faiz, A., Faiz, A., Wang, W., & Bennett, C. (2012). Sustainable rural roads for livelihoods and livability. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 53, 1-8.
16. Fu, B., Yu, D., & Zhang, Y. (2019). The livable urban landscape: GIS and remote sensing extracted land use assessment for urban livability in Changchun Proper, China. *Land Use Policy*, 87, 104048.
17. Gholami, T., Rahnama, M. R., & Ali, O. (2018). Analyzing Urban Development Strategy (CDS) in Brazjan. The 14th Congress of the Geographical Society of Iran. [In Persian]
18. Gholipor, R., Darvishzadeh, M., & Pirannejad, A. (2019). Identification of the Methods, Resources and Barriers of Achieving Sustainable Urban Income (Case Study: Urmia Municipality). *Journal of Public Administration*, 11(1), 151-178. [In Persian]

19. Hafeznia, M. R. (2009). Introduction to Research Methods in the Humanities. Samt Publication, Tehran. [In Persian]
20. Haqiqat, F., Mahmoudian, V., & Chitgar, S. (2013). A perspective on the new approach of urban development strategy (CDS) in the urban planning process of Iran. the first national conference of new horizons in the empowerment and sustainable development of architecture, civil engineering, tourism, energy and urban and rural environment. [In Persian]
21. Hashemi, H., Razavian, M., & Sajadi, G. (2017). The role of urban management in the success of the urban development strategy (CDS) approach Case: Qazvin city. *Geography*, 15(54), 129-146. [In Persian]
22. Hosseini, A., Pourahmad, A., & Pajooan, M. (2016). Assessment of institutions in sustainable urban-management effects on sustainable development of Tehran: Learning from a developing country. *Journal of Urban Planning and Development*, 142(2), 05015009.
23. Hosseini, A., Ramazanpour, H., & Ashori, H. (2020). Analysis of Urban Governance Indicators and Its Impact on Place Quality: The Case Study of Azarshahr City. *Geographical Urban Planning Research*, 8(4), 813-831. [In Persian]
24. Ismagilova, E., Hughes, L., Dwivedi, Y. K., & Raman, K. R. (2019). Smart cities: Advances in research—An information systems perspective. *International Journal of Information Management*, 47, 88-100.
25. Jiang, D. (2020). The construction of smart city information system based on the Internet of Things and cloud computing. *Computer Communications*, 150, 158-166.
26. Jiang, Y., & Shen, J. (2010). Measuring the urban competitiveness of Chinese cities in 2000. *Cities*, 27(5), 307-314.
27. Jileta, I. (2020). Performance and Competitiveness of Latin American Cities: The Human Capital Case. *Latin American Business Review*, 21(3), 255-277.
28. Kazemian, Gh. (2006). An introduction to the model of urban governance. *Essays on Urban Planning*, 19-20, 5-7. [In Persian]
29. Khorasani, M.A. (2015). A reflection on the concept of livability; Recognition, assessment and approaches. *Journal of Research in Art and Human Sciences*, 2, 9-16. [In Persian]
30. Khwarazmi, O.A., Pourhossein Shahri, M., & Moghadam, M. (2016). The role of strategic development plans in achieving a sustainable city economy (case study: Gonabad city). Annual Conference on Architecture, Urban Planning and Urban Management Research. [In Persian]
31. Landry, C. (2000). Urban Vitality: A New Source of Urban Competitiveness, Prince Claus Fund Journal, Archive Issue Urban Vitality, Urban Heroes.
32. Li, W., & Yi, P. (2020). Assessment of city sustainability—Coupling coordinated development among economy, society and environment. *Journal of Cleaner Production*, 256, 120453.
33. Liao, Z., & Cheung, M. T. (2002). Internet-based e-banking and consumer attitudes: an empirical study. *Information & management*, 39(4), 283-295.
34. Mehdizadeh, J., (2010). Today's city: What is today's city - an introduction to the characteristics of today's city. *Art and architecture of urban studies*, 36, 12-21. [In Persian]
35. Mullen, C., & Marsden, G. (2015). Transport, economic competitiveness and competition: A city perspective. *Journal of Transport Geography*, 49, 1-8.
36. Ni, P. (2012). *Global Urban Competitiveness Report*, Cheltenham, Northampton: Edward Elgar Publishing.
37. Oliveira, V. A. T., & Santos, G. D. (2019). Information Technology Acceptance in Public Safety in Smart Sustainable Cities: A Qualitative Analysis. *Procedia Manufacturing*, 39, 1929-1936.
38. Pan, L., Yang, F., Lu, F., Qin, S., Yan, H., & Peng, R. (2020). Multi-Agent Simulation of Safe Livability and Sustainable Development in Cities. *Sustainability*, 12(5), 2070.
39. Pennathur, A. K. (2001). "Clicks and bricks": e-Risk Management for banks in the age of the Internet. *Journal of banking & finance*, 25(11), 2103-2123.
40. Piran, P. (2017). Urban governance. *Encyclopedia of urban and rural management, Organization of municipalities and villages of the country*, Tehran. [In Persian]
41. Qadri, J. (2016). Evaluation of financial and revenue system of municipalities in Iran. *Economic Review Quarterly*, 3(3), 27-43. [In Persian]
42. Rahnama, M.R., Gholamzadeh Khdar, M., & Jafari Seyed Abad, V. (2012). Analysis of Status Criteria in City Development Strategy Process (Case Study: CHenaran). *Journal of Geographical Sciences*, 12(26), 107-125. [In Persian]
43. Sabokbar, H. F., & Hosseini, A. (2021). Spatial heterogeneity modeling of city prosperity using GWt-test: The case study of Tehran. *Habitat International*, 109, 102325.
44. Salimi Sobhan, M. R., Ebrahimzadeh, E., & Mansoori, K. (2019). Review and Analysis of Urban Development Strategy Indicators (CDS) (Case Study: Kazeroon City). *Journal of Studies of Human Settlements Planning*, 14(2), 427-440. [In Persian]
45. Santagata, R., Zucaro, A., Viglia, S., Ripa, M., Tian, X., & Ulgiati, S. (2020). Assessing the sustainability of urban eco-systems through Emergy-based circular economy indicators. *Ecological Indicators*, 109, 105859.
46. Sasanpour, F., Tavalaiy, S., & Jafari Asasabadi, H. (2015). Livability of cities in sustainable urban development (case study: Tehran Metropolis). *Geography*, 12(42), 129. [In Persian]
47. Sepasgozar, S. M., Hawken, S., Sargolzaei, S., & Foroozafa, M. (2019). Implementing citizen

- centric technology in developing smart cities: A model for predicting the acceptance of urban technologies. *Technological Forecasting and Social Change*, 142, 105-116.
48. Shahraki, S. Z., Hosseini, A., Sauri, D., & Husaini, F. (2020). Fringe more than context: Perceived quality of life in informal settlements in a developing country: The case of Kabul, Afghanistan. *Sustainable Cities and Society*, 63, 102494.
 49. Shali, M., & tavakolinia, J. (2015). Feasibility of City Development Strategy in Enabling and Regularizing the Informal Settlements, Tabriz metropolis, district 1. *Journal of Applied researches in Geographical Sciences*, 15(36), 117-138. [In Persian]
 50. Shokohi, M.A., & Momeni, M. (2012). investigating the level of citizens' awareness of municipal services and its effect on participation in Hashemiyeh neighborhood of Mashhad city. The first national conference on geography, urban planning and sustainable development, February, Tehran. [In Persian]
 51. Soleimani Mehrenjani, M., Tavallai, S., Rafieian, M., Zanganeh, A., & Khazaei Nezhad, F. (2016). Urban livability: the concept, principles, aspects and parameters. *Geographical Urban Planning Research*, 4(1), 27-50. [In Persian]
 52. Statistical Yearbook of Mazandaran Province, 1375-1395, Iran Statistics Center, Bureau of Statistics and Information. [In Persian]
 53. UN-Habitat. (2003). Urban Management Program (UMP), what is the Urban Management Programme.
 54. UN-Habitat. (2004). Urban Governance Index Conceptual Foundation and Field Test Report.
 55. United Nations. (2019). *World urbanization prospects, the 2018 Revision*. Department of Economic and Social Affairs Population Division. New York.
 56. World Bank office Beijing. (2002). Urban/Environment Development Unit", City Development Strategy (CDS) Program in China.
 57. Zhao, Q., Xu, H., Wall, R. S., & Stavropoulos, S. (2017). Building a bridge between port and city: Improving the urban competitiveness of port cities. *Journal of Transport Geography*, 59, 120-133.
 58. Ziari, K., Meshkini, A., & Anbarlou, A. (2016). Spatial analysis of the city with an emphasis on livability approach (case study: worn-out texture of Zanzan city). *Geographical Sciences, Architecture and Urban Planning Research Quarterly*, 1(10), 265-287. [In Persian]

دو فصلنامه علمی
معماری و شهرسازی ایران